

Naročnina mesečno 18 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska letaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

SCOVENE

Izbeja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Abbonamenti: Mese 18 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni. Filiale: Novo mesto.

Bollettino No 910 Continui attacchi di bombardieri sui campi d'aviazione e porti dell'Africa Settentrionale - Il nemico ripiega nella zona del confine algerino-tunisino

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica:

In Cirenaica intensa attività di reparti avanzati. Nostri velivoli da combattimento hanno mitragliato e incendiato mezzi corazzati nemici nella zona desertica.

Dopo averne rese inutilizzabili le attrezzature militari, le truppe dell'Asse hanno sgomberato Bengasi, che per la terza volta durante la guerra passa in mano nemica.

Scontri di oppositi elementi esploranti nella zona del confine algerino-tunisino si sono risolti a vantaggio delle forze dell'Asse, l'avversario ripiegava dopo avere perduto carri armati e automezzi.

Campi d'aviazione, attrezzature portuali e navi alla fonda sono stati attaccati da formazioni aeree italiane e germaniche, nel Nord Africa Francese: risultano distrutti al suolo dieci apparecchi, affondato un mercantile di medio tonnellaggio, gravemente danneggiati alcuni grossi piroscafi.

Dalle operazioni della giornata un nostro aeroplano non è ritornato.

Torino ha subito questa notte una incursione di velivoli britannici che agendo in più ondate, hanno lanciato bombe e spezzoni incendiari e notevoli quantità, specie sui quartieri centrali della città. Ingenti i danni, accertati 29 morti, 120 feriti tra la popolazione civile. Sono stati abbattuti tre degli apparecchi incursori di cui uno dalla caccia notturna.

Vojno poročilo št. 910 Neprestani napadi bombnikov na letališča in pristanišča v Severni Afriki - Sovražnik se umika na alžirsko-tuniski meji

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

V Cirenaiki močno delovanje prednjih oddelkov. V puščavskem področju so naša bojna letala obstreljevala in zažgala sovražna oklepna sredstva.

Ko so osne čete unišile vojaške naprave, so izpraznile Bengazi, ki je v tej vojni tretjič prešel v sovražne roke.

Spopadi med ogledniškimi oddelki na alžirsko-tuniski meji so se končali v prid naših sil. Ko je nasprotnik zgubil tanke in avtomobilska vozila, se je umaknil.

Italijanske in nemške letalske skupine so v francoski Severni Afriki napadle letališča, pristaniške naprave in zasidrane ladje. Deset sovražnih letal je bilo uničenih na tleh, poplavljen je bil srednjeveliki parnik, nekaj velikih parnikov pa je bilo hudo poškodovanih.

Eno naše letalo se ni vrnilo iz dnevnih nastopov.

To noč so angleška letala v zaporednih valovih napadla Torino ter zmetala zlasti na stanovanjske mestne četrti veliko število razdiralnih in zažigalnih bomb. Škoda je znatna. Med civilnim prebivalstvom je bilo naštetih 29 mrtvih in 120 ranjenih. Sestreljena so bila tri napadajoča letala, od katerih so enega sestrelili nočni lovci.

Darlanova dvolična vloga razkrinkana

Vichy, 21. novembra. AS. Francoski minister za informacije je v četrtek zvečer sporočil tole: Alžirski radio je pred kratkim oddal novo izjavo admirala Darlana. Ta je v izjavi trdil, da prevzema skrb za francoske koristi v Afriki in hkrati sporoča navodila, ki jih je dal. Minister je dobesedno dejal: »Kot francoski visoki komisar v Afriki in v soglasju z določili ameriških oblasti, na tudi po načelih, ki mi jih je določil maršal Petain, ko je še mogel svobodno izrekat svoje misli, prevzemam obrambo edinstva in nedotakljivosti Francije.«

Francosko informacijsko ministrstvo pravi z ozirom na to Darlanovo radijsko izjavo tako:

»Amiral Darlan se v tej izjavi ponovno sklicuje na maršala Petaina in to ob uri, ko se maršal obrača na Francoze v domovini in v imperiju v radijski poslanici, ki mora prenesti

Ameriško razočaranje na otoku Martinique

Santiago de Chile, 21. novembra. Iz Mehike poročajo: Severnoamerikanci so bili bridko razočarani, ko so se izrekli na francoskem otoku Martinique. Iz trdnjave Port de France, kjer so leta 1940. deponirali zlato francoske narodne banke, je na skrivnost način izginilo za 500 milijonov dolarjev zlata. Amerikanci so se polastili francoske križarke »Emile Bertranda«, ki je bila s kakimi 20 majhnimi francoskimi ladjami blokirana v Martinickem zalivu. Ter ene francoske letalonosilke, ki je imela na krovu okoli 100 ameriških bombnikov. Tam se nahaja tudi okoli 4000 francoskih mornarjev, ki bi jih Amerikanci radi prišli, da bi vstopili v vojno na njihovo stran, francoski mornarji pa so to zahtevo odbili.

23 ladij potopljenih v Atlantiku

Nemške podmornice potopile 23 ladij s 120.000 tonami — Velik nemški uspeh ob Tereku
Med 1. in 20. novembrom je bilo sestreljenih 249 angleških letal

Hitlerjev glavni stan, 21. nov. Nemško vrhovno poveljstvo je včeraj objavilo tole posebno uradno vojno poročilo:

Nemške podmornice so v hudih bojih, ki so trajali več dni, napadle na severnem Atlantskem morju ter potopile 15 ladij s skupno 78.000 tonami ter dva rusilca in eno korveto.

Štir druge ladje so bile poškodovane po torpedih. Poleg tega so nemške podmornice pred obalami severne in osrednje Amerike ter vzhodno od Capetowna potopile 8 ladij s skupno 42 tisoč tonami.

Neka druga ladja je bila zadeta po torpedih. Nasprotnik je s tem poleg omenjenih zaščitnih pomorskih sil izgubil še 23 ladij svojega trgovskega brodogoja s skupno 120.000 tonami.

Pri napadih na ladijsko spremeljavo se je prav posebno odlikovala podmornica pod poveljstvom poročnika vojnega broda Schneiderja.

Hitlerjev glavni stan, 16. novembra. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

V ozemlju ob Tereku je sovražnik podvzel trdovratne napade, ki so bili kakor doslej z velikimi in krvavimi izgubami za Sovjete odbiti. Pri uspešnih napadanih in obrambnih bojih v tem prostoru, je bilo od 25. oktobra do 19. novembra zajetih 18.300 ujetnikov ter uničenih ali zajetih 189 oklepnih vozil, 283 topov in 630 komadov težkega pehotnega orožja.

Južno od Stalingrada in v Kalmiški stepi je sovražnik z močnimi oddelki, podprti od oklepnih sil, prešel k napadam. Neki motorizirani sovražni oddelki je bil pri tem uničen.

Tudi ob Dolenjem Donu se trdovratni obrambni boji nemških in romunskih čet nadaljujejo. Neki ojačeni konjeniški sovražni polk ki se mu je posrečil vdor, je bil odrezan in uničen.

Sovražni poskus prekočenja reke Neve, podvzet z večjim številom prevoznih čolnov, se je ponesrečil v koncentričnem nemškem ognju. V krajevnih bojih je bilo 60 trdovratno branjenih sovražnih bunkerjev zavzetih. V napadanih nastopih je neki oddelki SS uničil večje število bojnih postojank in povzročil sovražniku velike izgube.

Nemška bojna letala so z dobrim učinkom napadla na skrajnem severu del murmanske železnice.

V Cirenaiki in ob tuniško-alžirski meji se razvija uspešno udeleževanje izvidniških oddelkov. Oskrbovalne sovražne kolone so bile bombardirane.

V boju proti britansko-amerškemu oskrbovalnemu brodogoju je nemška podmornica zapadno od Gibraltarja potopila iz močno zavarovanega velikega konvoja tri sovražne transportne ladje z vrhano naloženo z vojnimi gradivom, s skupno 15.000 tonami; četrta ladja je bila torpedirana. Letalstvo je doseglo bombne zadetke na dve večji trgovski ladji pred Alžirami in Philippevillom, ter v pristaniščih obeh mest. Letalski napadi proti sovražnim letališčem so se nadaljevali. Povzročeni so bili požari na hangarjih in na letalihi na tleh.

V zasedenem zapadnem ozemlju je bilo sestreljenih 6 letal.

V noči od 19. na 20. novembra sta dve angleški bojni ladji, vsako s po enim jadrlnim letalom, prileteli nad južno Norveško. Eno bojno letalo in obe jadrlni letali so bili prisiljeni k pristanku, sovražni vojak, določeni za sabotažo, prisiljeni k boju in do zadnjega uničeni.

V času od 1. do 20. novembra je angleško letalstvo zgubilo 249 letal, od tega nad Sredozemljem in v Severni Afriki. Profletalsko topništvo in edince vojne mornarice so od tega sestrelile 40 letal. V istem času smo v boju proti Veliki Britaniji zgubili 7 lastnih letal.

V bojih proti sovražnemu izkreevalnemu bro-

dogju v Sredozemlju se je posebno odlikovala podmornica pod poveljstvom kapitana Domesa.

Berlin, 21. novembra. AS. Nemški tisk komentira nove velike uspehe nemških podmornic proti sovražni trgovski mornarici, ki so bili doseženi navzile močnemu odporu zaščitnih vojnih ladij. »Börse Zeitung« piše, da se da iz števil angleških izgub sklepati, da je dosežen uspeh brez dvoma prekoračil vsa pričakovanja največjih optimistov. Ameriški mornariški minister Knox je moral priznati, da so naše podmornice od začetka tega leta pa do danes potopile na zahodnem Atlantskem oceanu 572 trgovskih ladij.

Berlin, 21. nov. AS: DNB poroča, da so nemška letala navzile slabemu vremenu napadla ustje Volge ter bombardirala vojaške cilje v Astrahanu.

Pariz, 21. nov. AS. Angleška letala so zopet

priletela nad francosko ozemlje ter spuščala bombe v pokrajini Nevers. Bombe so povzročile veliko škodo v mnogih hišah ter zažgale 70.000 kg slame in velike količine poljedelskih strojev.

Berlin, 21. novembra. AS. Nemške napadalne čete so izvedle včeraj v Stalingradu nekaj zmagovitih naskokov proti boljševikom, ki so jih vrgle iz mnogih utrjenih stavb. Nekaj sovražnih protinapadov proti severnemu odseku mesta je bilo odbitih s krvavimi izgubami za nasprotnika. Nemško topništvo je izdatno podpiralo kopenske boje ter je toliko po sovražnem topništvu in sovjetskih vojaških napravah na nasprotni strani Volge. Zbiranje sovražnih čet na nekem mestu, kjer so nameravale priti preko reke in izvesti napad, je bilo razpršeno. Prav tako so bili prisiljeni k molku številni sovjetski lahki in težki topovi in eksploziralo je veliko skladišče goriva.

Dnevna zapoved protiletalski milici

Rim, 21. nov. Načelnik glavnega stana milice je 18. novembra dal naslednjo dnevno zapoved:

Častniki podčastniki in črne srajce, topniške protiletalske in topniške pomorske milice! Duce je zapovedal, da se vam v vsakem oziru prizna značaj »bojnikov«.

Vi, ki že 30 mesecev v imenu svoje vere z veličastnim zgledom državljanske zavesti in privrženosti do dolžnosti, delovni in ojekleni bodite med cevni topov in v mrežah prisluškovalnih naprav, da bi varovali italijansko ljudstvo pred sovražnikovo zahrbtnostjo, bodite ponosni na visoko čast, ki vam je bila dana.

Italijansko ljudstvo ve, s kakšno večino in

s koliko vnmemo ojačujete tehnična sredstva, ki so nam dana na razpolago. Ve, da sestavljajo topovi in srca eno samo orožje. Ve, da so med vami tisoči in tisoči mož, ki niso podvrženi vojaški obveznosti. Pohabljeni iz preteklih vojsk, rodbinski očetje v zrelih letih in najmlajši, ki še niso bili na naboru, ter vas spremlja z moškim zaupanjem.

Tovariši! Sovražnik, ki je pred 7 leti poskušal zadušiti fašistovsko Italijo, divja danes z zagrizenim besom zoper naše hiše, naše cerkve, naše šole, naše bolnišnice. Odgovorite mu s postoterjenim sovraštvom in storite, da bo sveto nebo naše domovine zanj usodno.

Popis napada na angleško spremljavo

Berlin, 21. nov. AS: V zvezi z zmagovitim napadom nemških podmornic na spremljavo, ki je plula v vodah severnega Atlantika, o kateri poroča včerajšnje nemško izredno poročilo, je objavil pomorski dopisnik lista »Zwölf Uhr Blatte« nekaj zanimivih podrobnosti: Neka naša podmornica je zagledala konvoj proti večeru. Podmornice so se v temi podale v napad in so v prvem napadu zaporedoma potopile tri trgovske ladje s skupno 15.000 tonami. Spremljevalne vojne ladje so začele spuščati rdečo in zelene rakete, da bi pregnale temo, ki je ščitila naše podmornice. Sovražne korvete in rušilci so začeli peklensko streljati na podmornice. Za nekaj časa je bilo treba opustiti plen. Dopisnik dodaja: Ko se je zasledovanje končalo in so se tu pa tam še slišali poki globinskih min, se je dopol-

dne naslednjega dne ponovil napad z največjo silovitostjo. Napadeni so bili novi parniki s skupno 48.500 tonami. Po silovitih eksplozijah so se ladje potopile. Ista usoda je zadela dva rušilca in eno korveto, ki so se ločili od konvoja in nas skušali zasledovati. Pozneje so torpida težko poškodovala še eno korveto ter en 7000-tonski in en 6000-tonski parnik. Dobra polovica velike spremljave je bila tako potopljena. Naslednjega dne smo prešli zopet v napad. Naša naloga je postala lažja, ker so bile mnoge zaščitene ladje onesposobljene za boj. Prva žrtev novega napada je bila 4000-tonska ladja, ki ji je čez eno uro sledila še 7000-tonska ladja. Enaka usoda je zadela še dve drugi ladji. Ostale ladje so se hitro razkropile.

Madžarska in narodne manjšine

Budimpešta, 21. nov. AS. Predsednik vlade Kalay je sredi govora o proračunu ministrskega predstava. Baval se je tudi z narodnimi manjšinami ter dejal, da je v tem pogledu vladna politika tolerantna in da bodo dane narodnim manjšinam še nove ugodnosti. Vsekakor pa to postopanje madžarske vlade ni znak kakšne slabosti ali bojazni pred inozemstvom. Madžarska ne mara sprejeti nikakršnega vsiljevanja od nikogar. Nato je Kalay govoril o lojalnosti in duhu sodelovanja, ki navdaja nemško narodnostno skupino, rekoč, da ona ne spada med manjšine, ker je dala nešteto dokazov tesnega sodelovanja z madžarskim ljudstvom pri delu za veličin oin moč države.

Vojaške vaje v Španiji

Madrid, 21. nov. AS. Španska uradna agencija javlja, da so vojaške vaje, ki so jih imeli v pokrajini Valencia in so trajale več dni, zdaj zaključene. Hoteli so preskusiti sposobnost španskih čet, kako bi se mogle upreti poskusu izkrcanja. Pri vojaških vajah so vežbali vse vrste orožja. Veliko število generalov in častnikov vrhovnega poveljstva je bilo pri teh vajah. Izjavljajo, da je bil uspeh vaj zelo zadovoljiv.

Nov španski poveljnik v Maroku

Mellila, 21. nov. AS. Novi poveljnik X. armadnega zbora španske vojske v Maroku, general Yeague, je prispel v Mellilo ter prevzel poveljstvo nad svojimi oddelki.

Sovjeti mobilizirajo kriminalne kaznjence

V Stalingradu je od 25 mestnih četrti že 24 četrti v nemških rokah

Berlin, 21. novembra. AS. Poročilo dopisnika agencije »United Press« iz Moskve vsebuje dve zanimivi novici. Prva novica pravi, da je bila izdana v SSSR amnestija za nepolitične moške kaznjence, obsojene v času med leti 1931—1941. Število amnestirancev znaša okoli 600.000. Vsi bodo takoj vpoklicani pod orožje, kar je znak, da so vjetaka vlada nujno potrebuje kakršne koli vojske. Druga novica pa pravi, da bo sovjetsko vrhovno poveljstvo ustanovilo pet novih divizij izključno iz članov komunistične stranke, vpisanih od leta 1925. Te divizije naj bi na najnevarnejšem odseku bojišča dvigale moralo in poštvalnost vojakov. Ta izjava je sicer precej splošna, vendar pa je očitno, da hoče in mora rusko poveljstvo s temi najzvestejšimi boljševiki na kakršen koli način vzpodbosti vojske na bojiščih. Armada, ki 18 mesecev doživlja poraz za porazom in nelizmerne žrve

brez kakršnih koli uspehov, pač ne more ostati nezaupljiva za klavnost in malodušnost.

Z bojšč prihajajo v Berlin poročila, da se je pri Tuapseju z novimi nemškimi uspehi bojišče znatno skrajšalo. Dve prodirajoči nemški koloni sta se po zasedbi mnogih gorakih prelazov in utrjenih postojank združili ter prodrl globoko v sovražno obrambo blizu Tuapseja, ki je zdaj nevarno ogrožen. Sovjetske oblasti so bile prisiljene izdati izredno poročilo o izmišljenem velikem uspehu, kjer da so odbili močan nemški napad na vojaški cesti v Georgiji. Vojaški krogi poročajo, da je to poročilo gladko izmišljeno.

V Stalingradu se z nezmanjšano hitrostjo nadaljuje čiščenje. »Hudičeva skal« je padla s skupino drugih hiš, ki so bile razdejane. Od 25 mestnih četrti v Stalingradu je doslej že 24 četrti v nemških rokah.

Moderne ameriške križarke potopljene

Tokio, 21. nov. AS. Iz pristojnega vira se je zvedelo, da so imele ameriške križarke novega tipa, potopljene od Japoncev v vodah pri Salomonskih otokih, 6000 ton in da so bile oborožene z 9 150 mm topovi ter s 6 cevmi za spuščanje torpedov, razvijale pa so hitrost 33 vozlov. Gradili so jih začeli spomladi leta 1940.

Kitajske izgube ob Rumeni reki

Shanghai, 21. nov. AS. Med zmagovitimi japonskimi nastopi ob Rumeni reki se je Japoncem vdalo 15.500 čungkingških vojakov. Poleg tega je bilo v enem mesecu nad 3000 ujetih in 3418 ubitih. Vojni plen vsebuje dve skladišči vojnega gradiva. Tudi vojaki, ki vodijo gveriljo, so začeli obupavati in prehajati na stran Nankinga. Čungkingške sile so imele izgube tudi v Wuhanu, ki ga Japonci čistijo.

Nova mobilizacija v Novi Zelandiji

Santiago de Chile, 21. nov. AS. Iz Wellingtona se je zvedelo, da bodo v Novi Zelandiji nemudoma poklicani pod orožje vsi moški med 41. in 51.

Zanimiva aretacija v Madridu

Madrid, 21. nov. AS. Policija je včeraj aretirala enega izmed morilcev Calva Sotella, nekoga Filipa Garzija Martinez, ki je pod napadnim imenom živel v Madridu. Za časa rdečega terorja je postal stotnik v takozvani napadalni gardi in da bi se izognil fronti, je ustanovil posebno tolpo, s katero je umoril nešteto ljudi. Poleg uboja Calva Sotella je obtožen, da je sam ubil nad 50 ljudi.

Nova kršitev švicarske nevtralnosti

Bern, 21. novembra. AS. Letalski alarmi so bili v raznih švicarskih mestih, zlasti v Neuchatelu, Bernu, Baslu in Zenevi med deveto uro in polnočjo. Angleško letalstvo se sploh več ne ozira na to, če krši zračni prostor nevtralnih držav.

Nasilstva nad muslimani v Alžiru

Tanger, 21. nov. AS. Mohamedanski begunci, ki so prispeli iz Alžira v Tanger, prinašajo novice o raznih tlačilnih ukrepih, ki so jih ameriške zasedbene oblasti izdale zoper domače prebivalstvo. Amerikanci groze s takojšnjim ustrelitvijo ali pa s koncentracijskim taboriščem vsakomur, ki bi se tudi v najmanjši meri pregrešil zoper dane ukrepe.

Ekscelenca Grazioli pregledal delovanje nekaterih šol in šolskih kuhinj

Visoki komisar je danes dopoldne obiskal italijansko šolo in nekatere slovenske šole za vođe, kakor tudi nekatere šolske kuhinje GILL-a in občinske podporne ustanove. O teh važnih obiskih bomo objavili poročila v prihodnji številki.

Navodila Visokega komisarja komisarjem okrajnih kapitanatov

Ljubljana, 21. novembra.

Ta teden je Visoki komisar sprejemal poročila komisarjev iz okrajnih kapitanatov v pokrajini.

Ob navzočnosti visokih uradnikov Visokega komisariata so komisarji od vseh podrobnosti poročali o vseh vprašanjih, ki se tičejo političnega, gospodarskega in socialnega življenja, kakor tudi uprave področij, ki so jim poverjena v upravo.

Posebno natančno so pretresali vprašanja, ki se nanašajo na delovanje civilne službe, na zdravstveno stanje, na javna dela, na šole na splošno podporno akcijo, posebno pa na prehrano.

Visoki komisar je dal natančna navodila glede delovanja in je določil tudi načine glede podpiranja potrebnih. Dal je obenem okrajnim komisarjem na razpolago potrebna sredstva.

Dobili smo drugega Holzapfla

(K prvi obletnici smrti Andreja Šarabona.)

Ime Ignacija Holzapfla je postalo širši javnosti znano šele ob nedavni proslavi štiridesletnega obstoja naše gluhomernice. Takrat smo zvedeli, da je ta nekoliko čudaški ribniški dekan, po rodu krepka gorenjska grča, napravil za svoje čase tudi precej čudaško oporoko, ko je volil svoje premoženje nekemu, ki ga še ni bilo: zavodu za gluhomerno mladino v Ljubljani. Šele 30 let po njegovi smrti je to premoženje za obrestmi toliko naraslo, da je bilo mogoče začeti z zidavo te prepotrebne socialne ustanove. In omenjeni jubilejni proslavi je imel naš vladika dr. Gregorij Rožman zelo lep nagovor ter je na koncu izrazil pristržno željo, da bi nam vodil Bog za velike potrebe v katerih se vedno živi naši gluhomerni siromaki, zlasti potem, ko morajo na trnjevo pot za kruhom, nakloniti še drugega Holzapfla. In tega smo zdaj dobili v Andreju Šarabonu, čegar prvo obletnico smrti danes obhajamo.

V svoji oporoki, ki jo je g. Šarabon napravil skoraj leto dni pred smrtjo, se je kot dolgoletni sosed gluhomernice spomnil tudi gluhomerne mladine z volilom, ki bi v normalnih razmerah že samo zadostovalo za zgradbo »Doma gluhih«, zavetišča za siromašne, šoli odrasle gluhe. Sedaj je moglo Podporno društvo za gluhomerno mladino iz tega volila nabaviti samo precej obsežno parcelo pod Rožnikom. Nohene dvoma ni, da bi bil g. Šarabon naposled tudi na svoje stroške postavil tako zavetišče, kakor je bilo v načrtu, da ga ni smrt prehitela. Prehitela v pravi pomeni besede, zakaj krepak, kakor je bil ta mož za svoja visoka leta in kljub svojim ogromnim gospodarskim poslom, bi mu bil človek mirno prisodil, da bo dočkal še stoletnico. S pristržno, skoraj mladeniško vneto je zadnje leto vodil tudi odgovorni posel predsednika Podpornega društva za gluhomerno mladino in tu šele prav spoznal skrite tegobe, ki tarejo naše gluhomerne siromake, zlasti one, ki so po končanem šolanju sami brez navezani. In teh je žal pretežna večina.

Naključje je hotelo, da veže Holzapfla ulica zdaj prav pomembno dva največja vrlova v Ljubljani, gluhomerniškega z vrtom blagopokojnega g. Šarabona. Tu zemljišče, za katero je varčeval Holzapfl, tam vrt, čegar gospodar je vredno sledil človekoljubni ideji ustanovitve gluhomernice. Oba Tržičana sta imela tudi v svojem značaju dosti sličnosti: eden bolj varčen kakor drugi, da so ju imeli že za trda škopuha, sta šele po svoji smrti pokazala izredno plemenitost srca do sirot, ki jih naša javnost še danes vse premalo pozna in podpira v njihovem krutem boju za obstanek. Ni jima bilo od tega, da bi ju svet častil, ker sta hotela oddati svoj delež najsiromašnejšim po svetopisemskem reku, da naj ne ve levica, kaj dela desnica.

Ko se danes hvaležno klanjamo spomenu Andreja Šarabona, čegar ime bo, kakor Holzapfla, trajno zapisano v srcih naše gluhomerne mladine, želimo skorajšnjega časa, da bo to ime blestelo tudi na pročelju »Doma gluhih«, ki mu je dal pokojnik trdno osnovo in mu je ostal zvest do zadnjega diha. Naj v miru počiva njegova blaga duša!

Prima linea, št. 3

Tretja številka tega zelo pestro urejanega lista prinaša vrsto aktualnih in zanimivih člankov. Na prvem mestu je objavljen članek o Mistiki fašizma izpod peresa Domenica Pellegrini-Giampietra. Dalje sledijo članki: »18. novembra«, ki razvija misli ob obletnici sankcij, »Italijanstvo« izpod peresa Renza Arnoldija, nato razvijajo še: A. N. Obzorja, Umberto Ronchi o vrednotah revolucije (ljubezen do borbe in navajenost na nevarnosti), Alberto De Cecco o »Sovražnik mora odnehati«, zanimivo poglavje iz zbirke partizanske borbe, Mariuccia Noe o obrambi sodobne umetnosti, Evelina Schneider prinaša črtico »Polmrake«, Nina Anfossi pa »Stekleno srečo«, Cesare Schneider obravnava ošednji z železom, Cinzio Dal Pra o korporativni mezdi. Sledijo sporočila, obvestila ter reklamna stran. V časopisu sta objavljena tudi dve sliki, izmed katerih prikazuje prva zelo značilen motiv pionirja, ki je začrtal na zid z velikimi črkami sklep: »Vrnili se bomo!«, druga pa predstavlja Casoratijsvo sliko »Bolnica«.

Vrnitev kavcijskih vlog v državnih ali poldržavnih kreditnih zavodih bivše Jugoslavije

V novejših dogovorih, sklenjenih med dediči bivše kraljevine Jugoslavije, je bilo priznано kot potrebno, da se rešijo in vrnejo upravičenim lastnikom zajamčene vloge državnih ali poldržavnih kreditnih zavodov, in sicer onim lastnikom, ki so pristojni v drugih podedujočih državah. Vrnitev je predvidena med drugim tudi zato, da se da lastnikom možnost, da predložijo obveznice državnega dolga v oni državi, kjer zdaj prebivajo.

Ustanovitev izpraševalne komisije za mojstrske izpite

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino odreja:

Člen 1. Pri Pokrajinskem korporacijskem svetu se ustanavlja s pristojnostjo za vse ozemlje pokrajine izpraševalna komisija za mojstrske izpite iz obrtov po št. 1. do 88. § 23. zakona o obratih bivše kraljevine Jugoslavije z dne 5. novembra 1931.

Komisija ima sedež pri Pokrajinskem korporacijskem svetu, po potrebi pa lahko zaseda tudi v drugih središčih pokrajine.

Člen 2. Izpraševalna komisija iz prednjega člena je redoma sestavljena iz treh članov. Za izpite iz stroke podkovačev (št. 7 § 23. zakona), izdelovalcev ortopedskih predmetov in bandažistov (št. 53), mesarjev (št. 65), prekajevalcev (št. 66), izdelovalcev predmetov iz cementa in umetnega kamna (št. 70), tlakarjev (popločarjev (št. 71), krovecv (št. 72), štukaterjev in sadrarjev (št. 74), izdelovalcev raznesil in predmetov za umetni ogenj (št. 79 in 80) ter instalaterjev vodnih, kanalizacijskih in plinskih naprav (št. 81) je komisija sestavljena iz štirih članov, katerih eden mora biti doktor ali imeti univerzitetno diplomu v stroki, ustrezajoči obrtu, katerega naj kandidat izvršuje.

Člen 3. Izpitna taksa znaša 250 lir za kandidata iz stroke podkovačev, izdelovalcev raznesil in njih sestavin, kakor tudi instalaterjev vodnih, kanalizacijskih in plinskih naprav, po 200 lir pa za druge obrte. Poleg tega morajo plačati kandidati 30 lir kot povračilo stvarnih stroškov. Predsedniku in članom izpraševalne komisije gre honorar, ki ga določijo Visoki komisar na predlog Pokrajinskega korporacijskega sveta.

Člen 4. Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino in nadomestuje odredbo bivšega bana dravske banovine z dne 8. junija 1932 št. 3521-1 in poznejše spremembe z dne 9. oktobra 1934 št. 5161-1, z dne 21. januarja 1938 št. 78-3 in z dne 27. oktobra 1937 št. 6803-1.

Določitev cen za sir

Člen 1. Maksimalne prodajne cene za sir se določajo: (Prve številke so na debelo, druge pa na drobno za kg): 1. Grana tipico 1939 in starejši 24,65, 32,10 lir; 2. Grana tipico 1940 22,55, 29,70 lir; 3. Grana tipico 1941 20,90, 28,05 lir; 4. Asiago 15,50, 19,30 lir; 5. Emmental in Sbrinz 17,70, 20,90 lir; 6. Fontina 17,95, 21,40 lir; 7. Provone 16,35, 20,90 lir; 8. Mozzarella 15,10, 19,50 lir; 9. Bel Paese in Italico 14,90, 19 lir; 10. Gorgonzola 16,50, 24 lir; 11. Taleggio 14,40, 18,50 lir;

Otvoritev šolske kuhinje G. I. L. L.-a – Leto XXI.

L'Eccellenza L'Alto Commissario all'inaugurazione della refezione scolastica della GILL
Ekscelenca Visoki komisar na obisku v šolski kuhinji GILL-a

Interesenti, ki prebivajo na ozemlju te province, se pozivajo, da čimprej predložijo na Visokem komisariatu — Ufficio di Vigilanza per la difesa del risparmio e l'esercizio del credito — zahteve po vrnitvi vlog, ki so jih vložili svoj čas v zavodih, ki se sedaj nahajajo v drugih podedujočih državah, bili so pa prej v bivši Jugoslaviji.

Vsaka prošnja mora biti sestavljena v treh izvodih ter dvojno (v italijanski in slovenski) ter mora vsebovati vse podatke, potrebne, da se ugotovi istovetnost vloge.

Delavnost občinskega podpornega odbora v Novem mestu

Tudi v mesecu oktobru je občinski podporni odbor v Novem mestu nadaljeval s svojim človekoljubnim delovanjem. Razdeljeval je živila, obleko in denarne podpore.

Z 20. novembra bo odbor odprl menzo v obeh mestnih otroških zavetiščih ter s tem pomagal revnim otrokom.

Začetek GILL-ovega tečaja za vzgojo otrok

Pod okriljem GILL-a se je danes začel tečaj za vzgojo otrok za italijanske deklice.

V dvorani Higijenskega zavoda »Dežji dom«, ki je bila v ta namen ljubeznivo odstopljena je zvezna inspektorica GILL-a orisala namene demografskega in rasnega vprašanja ter se je ustavila pri koristnosti, ki jo bo imel tečaj za namene bodočega življenja žene, o trajanju tečaja, o pogojih za tečaj, o koncu in o usposobljenosti diplom.

Nato je imela voditeljica zavoda prvo predavanje, ki so ga z velikim zanimanjem poslušale številne gojenke.

Ustanovitev ribarskega okraja Borovnišnica

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino odloča:

Potok Borovniščica s svojimi pritoki od izvira pa do levega brega izliva vode »Viševkov jarek« se izloči iz ribarskega okraja št. 31 Jezero-Podpeč in se proglasi za nov ribarski okraj št. 31a Borovniščica.

Člen 2. Ta odločba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Miklavževo darilo

v naših družinah ni popolno, če ni vmes

DRUŽINSKE PRATIKE

s podobo sv. Družine. Razveselili boste z njo staro in mlado Branja željna mladež ima posebno ugodno priložnost za *tekmo pri reševanju zato nagrade uganke*. Starši in učitelji segajte po Pratikah, dokler traja zaloga!

CESARICA S TRPEČIM SRCEM

Skozi vse poletje je bivala v gradu Laxenburg. Grad leži 19 kilometrov od Drnaja med gozdovi, razgled pa se odpira proti zameženemu Semmeringu.

Večinoma je vedno sama, zadovoljevali se mora pač z družbo svojih dvornih dam; cesarja so njegove uradne dolžnosti zadrževale v dvorcu na Dunaju. Še bolj ko prej se je predajal rednemu in točnemu izvrševanju svojih uradnih dolžnosti, lahko bi se reklo, da je te dolžnosti izvrševal celo s podrobno vestnostjo. V svoji starosti je nato mogel o sebi upravičeno izjaviti: »Mislim, da bi bil odličen državni uradnik.«

Elizabetino življenje v Laxenburgu pa je bilo žalostno. Predpis dvornega življenja so se izvajali naravnost s kruto strogostjo. Vse je bilo podrobno in točno urejeno: jutranje prebujenje, napravljanje, kosila, branje, obiski, avdicence, sprehodi — vse to se je razvijalo točno po določenem urniku.

Ob vsaki uri in ob vsaki priliki se je pojavljala nadvojvodinja Zofija, ki je kritizirala, ukazovala, prepovedovala in godrnjala.

Elizabeta je taščne opazke vedno težje prenašala, ker je vedno bolj trpela zaradi nosečnosti.

Pričetovala se je svojemu možu, toda to ni nič zaleglo. Mož jo je ljubil, pa je ni razumel. V njej je videl samo bolehnega otroka in je mislil, da jo bo lahko potolažil v ljubkimi nasmehi, nakar se bo z lahkim srcem vračal na svoje delo.

Sama pa je začela izgubljati pogum, postajala je mračna, spanec jo je zapuščal in začeli so se opažati znaki nevrastenije.

Nekega dne jo je njena bavarska sobarica, ki je smela ostati

6 pri njej, našla na klečalniku, kako je molila in jokala tako sunkovito, da se je vsa tresla.

Služabnica je zaslutila njeno trpljenje in se ji je zasmilila. Zato je cesarico nagovarjala, da ji naj zaupa svojo bolečino. Prejela pa je samo ta odgovor:

»Hotela bi umreti!«

Razlago tega vzklika pa je cesarica zaupala svojemu zvezku, kamor je zapisovala svoje pesmice in v ta zvezek je izlila skrivnostne vzroke trpljenja:

»Mlada pomlad se je vrnila, drevesa oblekla v novo zelenilo, ptičke je novih pesmi naučila, in cvetje je v barval še lepših zaklilo.

Mene pa čar pomladi mine v tej deželi izgnanja — le po tebi se mi sanja, ti sonce moje domovine!

Nato pa piše naprej:

Pod modrim oknom mi v ječi srce umira, temno železje na oknih mi domotočje zastira.

Nazadnje pa piše:

Gorje! Zakaj sem krenila s poti, ki v svobodo pelje? Oh, zakaj sem zašla na veliki cesti praznih časti? Zbudila sem se v ječi — okovi mi režejo roki trpeči.«

Lahko bi rekli, da joka nesrečna kraljica v daljnem, pravljicnem gradu.

— ★ —

V juliju pa jo je prevzelo veliko veselje. Cesar jo je presenetil, ko jo je odvedel na počitnice v Ischl, kjer se je srečala s svojo materjo, s sestro Heleno in bratom Karlom Teodorjem.

Ko se je jesen povrnila, se je vrnila na dvor, kjer se je nad njo zopet začela znašati nadvojvodinja Zofija s svojim španskim dvornim protokolom. Sicer pa je dovolj dobro prenašala zadnja bremena nosečnosti: dne 5. marca 1855 je rodila hčerko.

Nadvojvodinja Zofija si je kar sama prilastila pravico botrstva in je pri krstu dala otroku svoje ime. Cesarice sploh niso vprašali, kakšno ime naj ima otrok.

Komaj se je dvignila iz postelje, so ji zadali še hujši udarec. Otroka so ji odvzeli in ga odnesli v prostore nadvojvodinje Zofije, kajti otroka so sklenili vzgajati pod izključnim nadzorstvom stare matere. Mati bo smela videti svojega otroka samo enkrat na dan. Najprej se je temu uprla. Toda cesar jo je prosil, da naj se vda tej zaplembi lastnega deteta.

Elizabeta se je znova predala svojemu žalostnemu in samotnemu življenju. Postala je molčica, resna, zakrknjena. Smatrala se je za tujko na avstrijskem dvoru in opazila je, da so jo na dvoru začeli sovražiti. Vse se je odvrčalo od nje in se zbiralo okoli nadvojvodinje Zofije. Očitali so ji, da je rodila deklico, ko je vsa mornarja pričakovala prestolonaslednika.

Nekega dne so ji na njeno toaletno mizico skrivaj položili srmatolilno knjižico, ki so jo v Parizu napisali proti Mariji Antoineti, ko so jo na nesramen način pozivali, da naj svojemu možu Ludviku XVI. čimprej rodi sina. Kako so to knjižico mogli prineesti v vladarico sobo? Tega niso nikdar ugotovili, toda ta dogodek dokazuje, s kakšnim strupenim sovraštvom so na dvoru gledali na Elizabeto.

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 22. novembra: Cecilija, devica in mučenica; Filemon, mučenec; Pragmacij, škof; Maver, mučenec.

Ponedeljek, 23. novembra: Klemen I., papež in mučenec; Felicita, mučenica; Lukrecija, devica in mučenica; Sizinij, mučenec; Trudo, spoznavalec.

Torek, 24. novembra: Janez od Križa, spoznavalec in cerkveni učenik; Hrizogon, mučenec; Flora, devica in mučenica; Firmina, devica in mučenica.

Lunina sprememba: 22. novembra: žetec; ob 21.25. Herschel napoveduje vetrovno in jasno vreme.

Novi grobovi

† Marija Planina

Dne 31. oktobra 1942 je umrla pri svojem starejšem sinu gosp. Lovrotu v Adlešičih Gračaneva mama iz Škofje Loke.

Rojena je bila leta 1871 v Hosti pri Škofji Loki. 18 let stara se je poročila z dežnikarjem Lovrencom in mu rodila 8 otrok, od katerih pa živita le še dva, najstarejši Lovro, bivši banski svetnik, in pa najmlajši France, prosvetni inšpektor. Bila je verna in zelo delovna žena ter dobra gospodinja. Mnogo smisla je imela za lepoto narave, zelo je ljubila svoje rožice, ki jih je gojila s tako verno, da je bilo procelje domače hiše od pomladi do pozne jeseni vse okrašeno in je pred leti celo dobila nagrado od Olepševalnega društva v Loki. Bila je dobra poznavalka zdravilnih rastlin in velika ljubiteljica knjig, zlasti starih Dom in svetov. Mnogo jih je nakupila in tako zbrala precejšnjo družinsko knjižnico. Svoj čas so bili njeni dobri znanci vsi študentje iz Loke in okolice, ker so se kot prijatelji mlajšega sina zbirali v njihovi hiši. Zelo rada je potovala in obiskovala Marijine božje poti. Bila je večkrat na Višarjah, na Trsatu, na Krki, pri Gospe Sveti, celo v Loretu, gotovo je pa vsaj enkrat na leto poromala k Materi božji na Brezje.

Zadnji čas je živila pri sinu, prosvetnem inšpektorju v Ljubljani, za letošnje poletje je pa šla k prvorojencu, bivšemu banskemu svetniku, v Belo krajino, kamor se je preselil iz Srbije. Tu je sedaj umrla lepo pripravljena in vdana v voljo božjo. Z vsem srečjem je bila navezana na dom in koprnela po njem, pa jo je Bog v svoji nedoumljivi modrosti poklical v večno domovanje. Pokopal jo je g. dekan Štrekelj na praznik Vseh svetnikov ob obilni udeležbi tamošnjega ljudstva.

† Jožefa Godina

V vasi Slope v Istriji je dne 7. novembra v 62. letu svojega življenja mirno v Gospodu zaspala ga. Jožefa Godina rojena Benčič. Rajna je bila blaga in nadvse skrbna žena in vzor krščanske matere. Odlikovala se je po svojem dobrotljivem in usmiljenem srcu. Noben ubože ni šel od nje ne hiše praznih rok. Spoštoval in cenil jo je vsak, ki jo je poznal. Za njo žaluje med drugimi njen sin g. duhovni svetnik in rektor cerkve sv. Mihaela na Barju p. Miroslav Godina, generalni delegat reda oo. minoritov v Ljubljanski pokrajini. Blagi slovenski ženi naj svetli večna luč! Zalujočim ostalim, posebno g. svetniku p. Miroslavu, naše globoko sožalje!

† V Ljubljani je mirno v Gospodu zaspala gospa Terezija Kolar roj. Gorec. Pogreb bo v nedeljo, 22. novembra ob 3 popoldne iz kapelice sv. Andreja na Zalah. — Po kratkem, hudem trpljenju je umrl v Ljubljani gosp. Janko Bogataj, glavni arhivar finančne direkcije v pokoji. Pogreb bo v nedeljo, 22. novembra ob pol treh popoldne iz kapele sv. Petra na Zalah. Naj jima sveti večna luč! Zalujočim naše iskreno sožalje!

Osebnosti

== Poroka. V župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani sta se poročila v petek gđe Tinca Pišek-Seljakova ter g. inž. Franci Klopčič. Priči sta bili g. prof. Lovše Anton in ženinov oče. Poročil jo je šentpeterski župnik g. Košmerlj Alojzij. Novoporočencema želimo obilno srečo in božjega blagoslova.

== Diplomirani so bili na pravni fakulteti ljubljanske univerze: gospodična Jelinič Dušana, Topličič, gospod Šimenc Tone, Zg. Brnik, gospod Barovič Rudolf, Sevnica, Castitamo!

== Diplomirani je bil z odličnim uspehom na srednji višji šoli ljubljanskega konservatorija gospod Marijan Koe, član narodnega gledališča v Ljubljani. Iskreno čestitamo!

STARŠI - OTROCI ZA MIKLAVŽA

Tri nove mladinske knjige

udR an: *Mlada vesna*. Ilustrirala Ks. Prunkova. 56 strani, broš. L 12.—, kart. L 15.—

Kunčič: *Nebeška lestvica*. Ilustriral Fr. Podrekar. 77 str., kart. L 21.—

Swift-Glavan: *Med pritlikavci in velikani*. (Guliverjeva potovanja). S slikami opremil Ivan Romih. 106 strani, kart. L 30.—

Oglejte si brezobvezno našo bogato izbiro mladinskih knjig

LJUDSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI
Pred škofijo 5 - Miklošičeva c 5

— Vljudno prosimo cenj. bralce, da blagovolijo v krajih, kjer ni zastopnikov, ki bi nabirali naročnike za »Slovenčev koledar« ozir. za »Slovenčev knjižnico«, izbrati iz vrst naročnikov našega lista primerno osebo, ki bo naročila na omenjene publikacije zbirala in jih pravočasno nam dostavila. Ker bo tisk koledarja zaključen okrog sv. Miklavža, je treba z zbiranjem naročnikov pohiteti.

Najlepše Miklavžev darilo je gotovo lepa knjiga

brrez dvoma najzanimivejše delo na našem knjižnem trgu. — Dobite jo po vseh knjigarnah in trafikah

— Ribnica. Za vse informacije in naročila na »Slovenec«, »Slovenski dom«, Domoljub, Bogoljub, »Slovenčeva knjižnica« in »Slovenčev koledar« se blagovolite obrniti na Mlekarno v Ribnici. To velja tudi za okolico Ribnice.

— Miklavž še ni nosil Belega zamorčaka, ki ga imajo mladi slikarji tako radi. Razen njega si bo letos nabavil za pridne otroke Ivona Pogumnika in Pavliha poleg najrazličnejših mladinskih knjig in slikanje — vse v Mladinski založbi, Ljubljana, Stari trg 30.

— Spremenljivo vreme. Nastopilo je sicer toplejšje jesensko vreme, toda vsi znaki kažejo, da se bo v kratkem vreme obrnilo na slabše. Jutra so sicer brez nadležne megle, toda postalo je zelo oblačno. Zavel je v deželi toplejši val. Približno tako je toplo ko lani osorej. Lani 21. novembra je toploter zjutraj zaznamoval +3°, dnevni temperaturni maksimum pa je dosegel +6°C. V soboto, 21. t. m., letos je bilo zjutraj +2.4°C. V petek pa je bila najvišja dnevna temperatura +5.2°C. Barometer je nekoliko padel na 767.4 mm. Prihajajo poročila, da je zadnjič največ snega padlo po kočevskih in notranjskih gozdovih. Bilo ga je ponekod do 50 cm. Letošnja jesen je kakor nalašč ustvarjena za napravlanje stelje in drv.

Kupujte prelepo delo Miklavža Kureta

Veselja dom

— Nesreče na deželi. Posestnikova hči, 32-letna Pavla Riglerjeva iz Velikih Lašč, si je pri padcu zlomila levo nogo. — France Pakj, 43 letni delavec iz Zalne, si je močno poškodoval prste desne roke. — Hudo je bil poškodovan 12 letni posestnikov sin Polde Verbič, doma iz St. Vida pri Stični na Dolenjskem. Ko je imel opravka pri konju, ga je ta brenil v desno roko in mu jo zlomil. — V kamnolomu pri Vrhniki je padla delavcu Francetu Pajničju skala na nogo in mu jo zdrobila. — Posestnik, 48 letni Anton Sparemblek iz Cerknice, je prišel v bolnišnico, ker si je po nesreči močno poškodoval levo oko.

— Voja dopisnica 27 let na potu. Neki mešan v Oppenheimu je bil te dni iznenaden za vojno dopisnico, ki je bila napisana 3. februarja 1915 na takratnem zahodnem bojišču in je potrebovala celih 27 let, da je končno dospela do prejemnika v Oppenheimu.

— Krava v dveh in pol letih vrgla 13 telet. Krava nekega kmeta v nemškem okrožju Borken se je v dveh in pol letih štirikrat otečila in je vrgla 13 telet, od katerih jih je 10 ostalo živih.

— Nova zvezda na nebu. Argentinska zvezdarna je odkrila novo zvezdo, ki ji je dala ime »Jovec in ki jo je videti v rimski cesti v zvezdni skupini Puppis med Sirijem in Capaptusom.

Ljubljana

I Na praznik sv. Janeza od Križa, v torak, 24. novembra bo v karmelski cerkvi na Selu pri Ljubljani celodnevno čiščenje. Ob 6. slovesna sv. maša. Ko se izpostavi, se odmolijo litanije presv. Jezusovega Srca. Od 7. do 11. bo vsako uro tiha sv. maša. Popoldne ob 5. govor. Po govoru bodo pete litanije presv. Srca Jezusovega in blagoslov z zahvalno pesmijo. — Od 3 do 4 molitve za žene in dekleta, Vljudno povabljeni! Pridite v obilnem številu!

I »V Ljubljano jo dajmo«, je naslov Ogrinčevi burki v treh dejanjih, ki jo uprizori Franciškanska prosveta v nedeljo, 22. nov. ob 5 popoldne v franciškanski dvorani. Vstopnice dobite v predprodaji in trgovini Sfiligoj in v nedeljo od 9.—12. ure ter dve uri pred predstavo pri blagajni franciškanske dvorane.

I Koncerti in gledališke predstave imajo polno obiskovalcev. Tudi naša likovna umetnost zasluži, da se zanimamo zanjo. Te dni je v Jakopičevem paviljonu razstava del četvorice slovenskih likovnih umetnikov Kalin, Kregar, Omersa, Putih. Obiščite razstavo! Posebno ugodna prilika bo v nedeljo, ko bo imel vodstvo priznani slovenski umetnik akademski slikar prof. Ivan Vavpotič. Vodstvo, ki bo prav gotovo zelo zanimivo, bo danes popoldne ob 11 v Jakopičevem paviljonu.

I Rokodelski oder. Nepozabna ostane vsekm gledalcu srčkana porednica Roksi z njenimi dražestnimi domisleki, ki povzročajo njenim staršem neprijetno zaskrbljenost, a končno razvežejo vse dejanje v lepo idilo družinske sreče. Danes, v nedeljo, ob pol 5 bo »ROKSI« zopet žvrgolela na Rokodelskem odru.

I Matineja mladinske igre »Snežuljčica« v stihih P. Golie bo danes ob 10.30. Osebe: Snežuljčica — V. Juvanovna, kraljica — Sancinova, maršal — Lipah, lovec — Gregorin, Fric — Ratzresen, France — Potokar, Košič, kraljevič — Benedičič, prvi škrtar — Podgoršek, drugi škrtar — J. Boltarjeva, tretji škrtar — Bajde.

I Jurčič-Golia: »Deseti brate«. Dramatizacija romana v 16 slikah. Osebe: graščak Benjamin — Bratina, graščakinja — Gabrijeljčičeva, Manica — Levorjeva, Balček — Bajde, Dolef — Lipah, Piškar — Peček, Marjan — Verdonik, Martinek Spak — M. Skrbinešek, Kvas — Drenovec, Krjavci — Cesar, Matevžek — Kosič, Miha — Potokar, Dražar — Ratzresen, Krivec — Plut, Krivčevka — P. Juvanovna, Francka — Sancinova, Obršček — P. Kovič, kmata — Brezgar, Gorinšek, dekle — J. Boltarjeva, sodnik — Nakrst, kmetici — Starčeva, Gorinškova, lektorica — Kraljeva. Režiser: prof. O. Sest, scenograf: inž. E. Franz.

I Predprodaja vstopnic za Miklavžev večer, ki ga priredi Franciškanska prosveta v soboto, 5. decembra in nedeljo, 6. decembra, obakrat ob 4 popoldne, bo od četrta, 29. novembra dalje od

Višji pilot Carlo Emanuele Buscaglia (s čepico), ki je padel pri zadnji akciji proti angleško-americkemu brodogju.

4—6 popoldne vsak dan pri blagajni franciškanske dvorane.

I Učite se strojepisja! Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaj prične 23. in 24. t. m. Najuspešnejša deseterstna učna metoda. Specijalna strojepisna šola: Največja moderna strojepisnica, stroji raznovrstnih sistemov. Računski stroji! Vaje po diktatu. Učnina zmerna. Vpiše se lahko vsakdo, za dijakke (-inje) posebni oddelek. Zahtevajte nove prospekte s slikami: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

I Premierski kinematografi Matica, Union in Sloga opozarjajo cenj. občinstvo, da bodo od nedelje, dne 22. t. m. dalje matineeje zopet v Unionu ob 10.30 popoldne namesto ob 10; ostale predstave ostanejo nespremenjene ob 13.30, 15.30 in 17.30. Kino Matica in Sloga pa matineja ob 10.

I Plin 'ob letalskem napadu. V primeru letalskega napada bo mestna planina takoj po sirenskem ali drugačnem signalu zaprta dovod plina v mesto, tako da v omrežju in v hišnih vodih ne bo plinskega pritiska. Zato bodo pri strankah ugasnili vsi gorilci in tudi pritižljivi plamenčki. Ko bo pa dan znak, da je nevarnost napada minila, bo dotok plina zopet normalen. Zato, da ne bi uhajal plin iz odprtih gorilcev, ki so bili ob začetku napada v rabi, opozarjamo, naj bo prva skrb gospodinje, da ob letalskem napadu v stanovanju zapre vse plinske pipe in pipice, a če tega ni mogoče takoj storiti, naj to stori vsaj takoj po vrnitvi v stanovanje. Če je v stanovanju vonj po plinu, je treba najprej odpreti vsa okna, šele tedaj pa smemo odpreti tudi električno luč, ko ne diši več po plinu, da ne bo iskra v stikalu povzročila eksplozije. Opozarjamo, da je treba tako postopati tudi pri vajah za zaščito pred letalskimi napadi, ker bo tudi ob takih vajah plin na dano znamenje zaprt.

I Starši dijakov srednjih, trgovskih, strokovnih, ljudskih šol — pošljite svoje sinove in hčere v Korepetitorij. Dnevno pripravljamo dijakke (-inje) iz vseh predmetov (razlaga, izpraševanje, naloge). Za vsakega vodimo kontrolo na šoli, katero obiskuje. Po učnem načrtu pripravljamo privatiste in one, ki ne obiskujejo redne šole. Privajanje dnevno: Korepetitorij, Mestni trg 17-I, od 8—12 in od 14—16.

I Spored jutrišnjega simfoničnega koncerta ima dva dela. V prvem delu se bo izvajala veličastna Beethovnova Tretja simfonija Op. 55 v Es-duru, drugi del pa priinaša Cherubinijevo uverturo k operi Anacreon in Smetanovo simfonično pesnitev Iz čeških logov in Gajeta. Velik simfonični spored, za katerega moramo biti naravnost hvaležni prirediteljem letošnjih simfoničnih koncertov, v prvi vrsti pa članom radijskega in opernega orkestra, ki sestavljajo simfonični orkester. Njihova resnična požrtvovalnost in ljubezen do stvari nam bo nudila letos vrsto pravih, umetniških večerov. Začetek koncerta bo jutri zvečer točno ob 18 v veliki unionski dvorani. Predprodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice.

I Preskrbimo se z repo, korenjem in zeljem! Gospodarska zveza, ki je brez dvoma najboljša gospodarska posredovalka med nižjimi sloji, je zadnje tedne uvozila iz dolenske okolice 20 vagonov jabolk in jih razdelila med 6000 odjemalcev. Zdaj je zaloga jabolk pošla in bodo na razpolago le še, če jih bo še mogoče kaj nakupiti na Dolenjskem, pač pa se je Gospodarska zveza preskrbela z zadostno količino korenja in repe, v kratkem pa bo verjetno imela tudi na razpolago kolerabo in zelje po maksimalnih cenah. Vsi tisti, ki imajo prejemajne zaloge krompirja, naj se založe s korenjem in repo, kar se da mešati s krompirjem, da bodo s prehrano dalje oskrbljeni. Tudi rejci malih živali imajo priložnost, da se preskrbe s hranilom za male živali. Korenje se zaenkrat dobi v vsaki količini, kot ga kdo želi. Vse to prodaja Gospodarska zveza na mestni tržnici in v svojih eklatidih v Majstrovih ul. 10.

I Naročajte takoj, najkasneje do 1. decembra inomeze časopise — strokovne in druge — za prihodnje leto preko knjigarne Kleinmayr & Bamberg, Miklošičeva cesta 16.

I Jezikovni tečaji — italijanski, nemški, francoski itd. — v središču mesta pri Trgovskem učnem zavodu, Kongresni trg 2 — prične v kratkem. Pouk popoldne, popoldne ali zvečer (po želji) v začetnem, nadaljevalnem ali konverzacijskem oddelku. Najuspešnejša učna metoda. Tečajji so uradno dovoljeni. Vpisovanje in informacije dnevno do 19. ure.

I Sobotni trg. Zadnje dneve zaradi mraza ni bilo na gobjem trgu nikake izbire raznih užitnih gob. V soboto je bil trg nekoliko založen z raznimi gobami, zlasti je bilo mnogo ježevk in sivk, za katere je še vedno največje zanimanje, kajti te gobe so pripravne za vlaganje in dolgo obstanejo. Živilski trg je bil splošno dobro založen z razno zelenjavo. Mnogo je bilo endivije, ki jo hite prodajati, posebno ono, ki je bila vzimljiva. Na prodaj je še vedno mnogo zelene paprike, ki pa ne gre tako v dober kup, kakor je bilo to prejšnje mesece. Je pa še vedno dobra in ji mrzlo vreme toliko ne škoduje.

I Naše prednosti. Umetniško izdelana fotografija, po nizki ceni, v najkrajšem času. Dijaki popust 20%. Ob nedeljah atelej odprt ves dan. — Kocmur Marjan, fotografija, Društvena 34 — Prešernova 9.

I Težko živite brez znanja modernih jezikov, zlasti italijanske, nemške in francoske. Zato se prijavite čimprej v Korepetitorij na Mestnem trgu 17-I, kjer po dobri metodi poučujemo vse moderne jezike. Vodimo začetne, nadaljevalne in konverzacijske tečaje. Honorar zmeren. — Vpisovanje dnevno od 8 do 12 in od 14 do 16.

I Precej premožgornih ogorkov (leš) ima mestna elektrarna na dvorišču mestne električne centrale. Vsak interesent jih dobi zastoji, le nalaganje in prevoz mora oskrbeti sam.

Naznanila

GLEDALIŠČE: Drama. Nedelja, 22. nov. ob 10.30: »Snežuljčica«. Mladinska igra. Izven. Zelo znižane cene od 10 lir navzdol. — Ob 15: »Deseti brate«. Izven. — Ponedeljek, 23. nov.: Zaprt.

Opera. Nedelja, 22. nov. ob 15: »Slepa miš«. Opereta. Izven. Cene od 24 lir navzdol. — Ponedeljek, dne 23. novembra: Zaprt.

ROKODELSKI ODER. Sedanji čas poseja zopet več pažnje in spoštovanja družini. V tej osnovi človeške družbe je vsa sreča doma. Tudi trenutna nasprotstva se v razumevalni ljubezni najljepše urede. Z vselega stališča obravnava to snov ljubezniva komedija: »Roksi«, ki jo bo danes v nedeljo ob pol 5 popoldne uprizoril »Rokodelski oder«.

RADIO. Nedelja, 22. novembra: 8 Napoved časa — poročila v italijanski — 8.15 Koncert organista Amalija Pardinija — Prenos pete mase iz bazilike Presv. Oznamenja v Firenzi — 12 Razlaga evangelija v italijanski (O. G. B. Marino) — 12.15 Razlaga evangelija v slovenski (O. G. Sekovanič) — 12.30 Poročila v slovenski — 12.45 Komorna glasba — 13 Napoved časa — Poročila v italijanski — 13.15 Poročila Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenski — 13.20 Izraeli pred mikrofonom — 13.40 Godalni orkester vodi dirigent Spaggiari — 14 Poročila v italijanski — 14.15 Koncert radijskega orkestra in komornega zbora, vodi dirigent D. M. Sijance — Slovenska glasba — 15 Poročila v slovenski — 17.15 Hribar Cita: Izobražba kmečke gospodinje — predavanje v slovenski — 17.35 Pisana glasba — 19.30 Poročila v slovenski — 19.45 Simfonična glasba — 20 Napoved časa — poročila v italijanski — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov v slovenski — 20.45 Filmsko glasbo izvajal orkester pesni, vodi dirigent Angelini — 21.15 Predavanje v slovenski — 21.25 Koncert pianista Bojana Adamiča — 22 Koncert klasične italijanske glasbe — 22.45 Poročila v italijanski.

Ponedeljek, 23. novembra: 7.30 Lahka glasba — 8 Napoved časa — poročila v italijanski — 12.20 Poročila — 12.30 Poročila v italijanski — 12.45 Operetna glasba — 13 Napoved časa — poročila v italijanski — 13.15 Poročila Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenski — 13.25 Orkestralna glasba — 14 Poročila v italijanski — 14.15 Koncert radijskega orkestra, vodi dirigent D. M. Sijance — Glasba za godalni orkester — 14.45 Opera glasbi — 15 Poročila v slovenski — 17 Poročila v italijanski — 17.15 Pet minut gospoda X — 17.15 Koncert kmečkega tria — 17.45 Koncert violinista Enrica Romanija — 18 Prenos iz unionske dvorane v Ljubljani. Simfonični koncert vodi dirigent D. M. Sijance — 19.30 Poročila v slovenski — 19.45 Pesmi in napetosti — 20 Napoved časa — Poročila v italijanski — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov v slovenski — 20.30 Voljske pesmi — 20.45 Simfonično-vokalni koncert vodi dirigent Simonetti — 21.30 Skupino madrigalistov »Citta di Milano«, vodi dirigent L. Castelazzi — 22.10 Predavanje v slovenski — 22.30 Novi orkester vodi dirigent Fragna — 22.45 Poročila v italijanski.

LEKARNE. Nočno službo imajo lekarne: v nedeljo: mr. Sušnik, Marjan trg 5; mr. Deu-Klanjšček, Gosposvetska c. 4 in mr. Bohinc, ded. Cesta 29, okt. 48. — V ponedeljek: mr. Leustek, Resljeva c. 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12 in mr. Komotar, Vič, Tržaška cesta 48.

Z Vrhniko

Naročite Slovenčev koledar za l. 1943 pri donatalki Slovenca ali Podlpska cesta 9.

S Spodnjega Stajerskega

Umrla je v Radečah pri Zidanem mostu gospa Pohar Marija, roj. Bevk, v 83. letu starosti. — V Mariboru je umrl g. Make Meržun, višji davčni kontrolor v pokoji. Svoječas je dalj časa služboval v Brezicah pri davčnem uradu in na Gornjem Stajerskem v raznih krajih, dalje v Celju, Mariboru in v Murski Soboti. Bil je izvrsten uradnik svoje stroke ter zelo blag značaj. Mnogo se je tudi udeleževal v raznih društvi, kakor v Mariboru pri Glasbeni Matiji in v Murski Soboti pri uradniški menzi in v drugih ustanovah. Naj v miru počivata!

Iz Hrvaške

Imenovanje hrvatskih članov za hrvatsko-bolgarsko kulturno komisijo. Zaradi izvajanja kulturnega sporazuma, sklenjenega med hrvatsko in bolgarsko vlado, je imenoval hrvatski prosvetni minister za člane mešane hrvatsko-bolgarske kulturne komisije Josipa Miljkoviča, izrednega poslanika in opolnomočenega ministra, glavnega ravnatelja za ljudsko izobrazbo Mihovila Katanca in referenta za kulturne etike z inozemstvom v prosvetnem ministristvu Ivana Esiba.

Zadušnica za pok. Rudolfa Boiča. Dne 16. t. m. je bila v zagrebški grško-katoliški cerkvi zadušnica za pok. Rudolfa Boiča, bivšega glavnega urednika sarajevskih dnevnikov »Hrvatski Dnevnik« in »Sarajevski Novi List«. Boič je umrl pred letom dni.

Na papeškem vseučilišču Gregorianum v Rimu je postal doktor teologije Stjepan Lacković, zagrebški nadškofjski tajnik.

K razstavi v Jakopičevem paviljonu: Zdenko Kalin; Travica.

Med mešetarji vohunov

Ko sem stopil zadnjič v bar Bosco, nisem vedel, da je Oton mrtel. Ali je res umrl? Ali je njegov nekrog v Franciji le prevrta? Saj je bilo s Ketyjevo prav tako; da so jo ustrelili, so poročali listi. In o Lucieni Boyerjevi so pisali, da je umrla od žalosti. Danes pa zopet obse pojeta v radiju! Pri umetnikih res nikoli ne veš, pri čem si! In Oton, mešetar, tudi on je bil svoje vrste umetnik. Ko sem stopil v bar in zagledal njegov beli jopič, ki se je odražal od ozadja, kakor bela lisca, sem takoj opazil, da z možem nekaj ni v redu. Bil je prepaden in zmeden. Zdelo se mi je, da se je postaral kar za pet let. Tudi bar se mi je zdel ves spremenjen. Police v baru so bile prazne. Le nekaj steklenic cenenih likerjev je stalo tu in tam na polici. Kljub temu pa je bilo v baru polno gostov, glasno so se pogovarjali in zabavali. Čutil pa sem se, da stojim tu nov lep klavir. Tudi igralec je bil nov. Bil je prileten človek, a čedno oblečen. Sedel je pred klavirjem, obrnjen s hrbtno proti glasbi; zamišljeno je ogledoval svoje lakaste čevlje, ki so se svetili. Čevlji in obleka, vse je bilo staromodno, vendar čedno in dobro ohranjeno.

Gostje so bili večinoma boljši ljudje. Ko sem vstopil, so se pozorno ozrli na mojega spremljevalca, ki je bil kaj slabo oblečen. Njegov jopič iz antilopinih kož je bil precej oguljen, kravata je bila slabo zavezana in pomečkana. Ni pa bilo videti, da bi bilo to goste motilo. Jaz pa sem bil bled, skoro pepelnate barve v primeri z zagorelimi obrazi gostov, ki so sedeli okrog miz. Sedel sem v kot ob blagajni, prijatelj pa se je ustavil na sredini dvorane. Sum v dvorani je ob najinem prihodu potihnil. Prijatelj se je zamislil. Čez nekoliko časa pa je poklical: »Cicala!»

Kakor v telefonu je odjeknil njegov glas. — Gostje so se ozrli.

»Ali je to francoški kopaljški bar Bosco v Saint Jean-de-Luzu, ki je oddaljen komaj nekaj kilometrov od bojišča?« se je začel prijatelj. Gostje so molčali. Prijatelj pa je povedal, da je v Španiji izbruhnila revolucija. Gostje niso bili nič preveč začudeni. Zdelo se je, da so kaj takega že pričakovali. Presenetilo pa je poslušavce, ko so elišali, da je Francija na strani levicarjev. Se teje je bilo pojasniti gostom, kako in zakaj so skoro vsa tuja poslaništva ukinila preelitov svojih uradov v notranjosti Francije.

Moj prijatelj je hotel na kratko pojasniti. Kakor koli — v tem prostoru so se zbirali gostje z vseh vetrov sveta. Tu so bili poslanci, časniki, trgovci, razni verižniki, zastopniki tovarn orožja, izživci barabe in vohuni.

Novica ni zbudila posebnega začudenja. Dobro oko si moral imeti, če si hotel videti, kako je novica vplivala na skupine in na posameznega gosta. Moj prijatelj je uganil vsako misel na obrazih teh ljudi.

Nekateri dvomiljci so se pomaknili v ospredje, da bi priuškovali uganjenju.

»Tukaj je vse polno sumljivih oseb,« je nadaljeval prijatelj svojo obtožnico. »Veliko je tu tujcev. Vsi imajo trgovske zveze s tujino in skrivne zveze z lastnikom bara, ki opazuje vsakogar, ki prihaja in odhaja. Zdi se mi, da ima vse lepo na nitki...«

Ozrl sem se, da bi pogledal lastnika. Videl sem, kako je razprostrl roke, kakor bi se hotel braniti. Ko sem ga opazoval, se mi je zdelo, da se nam posmehuje. Ozrl sem se na prijatelja, ki je nemoteno nadaljeval. Načel je bil več kožljivih vprašanj. Razkrival je grozne stvari; razne trgovske in politične tajne in poslovanje različnih sleparjev, ki so pod pretezo, da so turisti, časniki ali pa diplomati, preplavljali dežele, vse je vedel, kar se je dogajalo. Vedel je povedati o številnih izgubah pri igri; o osebah, ki se skrivnostno izginile; o koristolovcih in o verižnikih. Vedel je povedati o skrivnih prehodih sovražnika na bojišče. Molče so poslušali gostje. Vendar so se delali, kakor da se vse to njih prav nič ne tiče. »Saj pretirava! Saj se mu blede!«

Od zadaj se mi je približal lastnik bara. Nisem vedel, kaj naj mu rečem. »To je pravo gnojšče!« sem mu rekel.

»Ali so vam ti kraji znani?« me je vprašal. »Saj ste časniki, jeli-te?«

Seveda poznam deželo in ljudi, toda ne toliko, kolikor se je zdelo lastniku. Ko bi vsaj njega bolj poznal!

»Jaz sem Oton,« mi je rekel lastnik. Prisiljeno se je nasmehnil. »Saj veste, kdo je Oton?« je še prišavljal. Potem je hotel vedeti, kaj mislim, kakšne narodnosti, da je. »Da se vem ravnan!« je poudaril. Nisem razumel, kako to misli. Pa me tudi ni dosti brigalo, od kod je. Ali je Švicar, kakor so mislili njegovi francoški gostje, ali da je Francoz, kakor so menili Nemci, ali da je Nemec, kakor so sklepali Angleži. Rekel sem mu, da me ne zanima. Nič ni bil videti užaljen.

»Naj le govorijo, da vohunim, in za koga vohunim! Jim bom že se zavezal jezik! Tudi vi ugrabite. Slučajno ste prišli sem; privrkat me vidite, in privrkat govorite zdaj z menoj. Zdjate se slišati, kaj je govoril o meni vaš prijatelj Saj niti ne veste, odkod je Oton, ne veste, ali je jud ali je bastard ali je renegat. Jaz sam vem, kdo sem in kaj sem.«

Prenehal je govoriti. Tudi moj prijatelj je utihnil. Zmotil ga je fant, ki se je primotal skozi vrata in ponujal omizju cigarete. Moj prijatelj mu je strogo rekel: »Pusti cigarete, kamor si jih položi! Kadi bomo pozneje.« Vsa dobra volja ga je minila. Zdjate se rekel, naj se vsi odstranijo, da bodo lokal očistili smeti in črke. Ponižno in tiho so se odstranili gostje. Sli so, da se sprehodijo po Boulevard Thiersu. Moj prijatelj pa je vpil za njimi. »Čez deset minut se morate vrniti!« Besen je prišel k moji mizi in me vprašal, kaj mi je ves ta čas pripovedoval lastnik bara.

Oton je izbruhal vse iz sebe, kar ga je tiščalo že nekaj dni sem. Ni mu šlo v glavo, da mora veljati vedno za neljubo osebo. Ali se mu res bere na čelu, da je ovaduh. Beznika je beznika! Ni privrkat, da je vohunil. Počasi ti pomiva steklenice in streže, zdaj prijazno, zdaj čemerno, kakor so mu zdi, da bo gostu po volji. Pa tudi pretkano se vede, kadar nanese n. pr. slučaj, da prideta v njegov lokal obenem vrag in škof in se useteta drug poleg drugega. Ve vam povedati, kako je s tekmami, kdo je plavalaska, ki sedi pri sosodni mizi. Lastnik bara je resna in važna osebnost, kaj bi jo blatili. Ali nimate dovolj vohunov za naše potrebe? Ali je mogoče potreben ravno mojemu prijatelju za njegove namene?

Prijatelj ga je prekinil. Navedel je dokaze, mene pa je poklical kot pričo. Po vesti ne bi mogel pričati, da je Oton res vohun. Tako, kakor tudi nisem vedel, ali je Oton Švicar, Francoz ali Nemec. Toda Oton je bil dovoljen in skrivnosten človek. Vsem je bilo znano, da je imel Oton zveze z Knikerbockerjem od »International News Service«, ter z Ward Pricejem od »Daily Maila«. In ako bi se ne vedelo, da je poslanik Združenih držav govoril Otonu z ozirom na Franca in glede odbora za nevmešavanje, bi se ne bilo moglo izteči tako, kakor se je izteklo. »Ali niso bili tajni pogovori med vsemi temi osebami, mi je rekel prijatelj. »Pa reci, če ni res tako!«

Slišal sem, ko sta govorila Oton in Knikerbocker, toda vse druge stvari. Stal sem ob pultu, ko je nekega dne prišel Ward Price in prosil Otona, naj mu da listek za tekmo v Baiont. Rekel sem, da grem telefonirat. Hotel sem preprečiti, da bi mi lastnik znova pripovedoval o svojem prvem srečanju s Hindenburgom, ali pa kakšno smešno na Runcimano. Moj prijatelj pa me je gledal ježno in nezaprano.

»Prav meni je povedal smešnico na Runcimano,« se je oglasil lastnik bara. »Ali veste, kaj sta mi povedala onadva na uho? Kvante, svinjarije! Ali veste, o čem sta govorila? O ceni jajc. In ko sta pobrskala po denarnici in izvlekla deset lir za cigarete, sta šla. Če mislite, da se tako vohuni, že malo veste. Jaz vam tako povem, da mi moja vest ne da, da bi vohunil. Rečem vam še enkrat, da ne vohunim, da ne bom vohunil, da ne maram vohuniti! Oprostita, gospoda, in mir besedit!«

Gosta sta se naglo vrnila k svoji mizi. Začuden eta gledala lastnika bara, smilil se jima je. Ko je utihnil, so gostje stikali glave in ga hvalili. Prijatelj jih je slišal in ježno je vzkliknil: »Cicala!« Zvonec je zapel. Gostje so utihnili.

Moj prijatelj se je obrnil k lastniku bara in mu rekel, naj gre k vragu. Lastnik bara je zmignil z ramo in je šel ven na Boulevard. Poklical sem ga: »Oton!« Ni se ozrl, kakor da ne bi slišal.

Moj prijatelj je pričel kričati. »Tukaj sem jaz gospodar. Ali smo tu, da delamo, ali da slepomišimo z vohuni. Ali smo tu, da se gremo film in teater?« Zdelo se mi je, da gleda prav mene. Zardel sem, bil sem jezen in v zadregi.

Kakor da sem ga jaz presil, naj me vzame s seboj! Srečal sem ga po več mesecih. Prijel me je pod pazduho in me vlekel v tramvaj. Potem je pričel: »Ali se spominjaš, kakor je bilo tam in tam?« Govorila sta o španski vojski, ki jo je on doživel kot filmski fotograf, jaz pa kot časniki. Potem mi je pripovedoval, da sestavlja film, ki bo vseboval vse, o čemer sta tu govorila. Tudi Saint-Jean-de-Luz, kjer eva še mudila med vojno kot vojna poročevalca, bo na filmu. In bar Bosco, s svojimi slikovitimi gosti, z garderobjerko in z lastnikom bara, Otonom, bo vmes. »Oton?« sem se začudil. Radoveden sem bil, kako bo vse to videti. Nikoli nisem posvečal posebnega pomena vsem tem storijskim o vohunstvu, najmanj pa v deželi, ki se mi je zdelo kakor oder za opereto, dežela, ki je polna tajnih agentov, ki so kar preveč očitni, kakor n. pr. apasi v Parizu, in počestnice, ki jih razkazujejo, oziroma opozarjajo nanjo tujci in turisti.

Mogoče, da je tudi Oton deloval za Syndique d'Initiative di Saint-Jean-de-Luz. Ako ste obiskali, pol ure pred špansko revolucijo, obato Basca, s kazinami, bari in slavnimi vohunskimi, z raznimi lepaki Deuxieme Bureauja, Secret Service, Gepeuja in Gsapo vzdolž ceste, potem že veste. Pocestnice, ki so oblečene kot Mata Hari ali »gospodična dekera«, stanujejo v prerapolnjenih hotelih, kjer je kar mrgolelo »uglednih« osebnosti političnih in častniških. Knikerbocker je stanoval v hotelu »Gelt«; Ward Price v hotelu »Britanija«.

Pojdi, da vidiva, kako si Ward Price natika monokli, in kako se Knikerbocker privpravlja, da bo pil whiskey, mi je rekel prijatelj. Povedal me je v bareko gledališče, za kulise bara »Basco«. Pojajenjeval mi je dejanja, preden so se prikazali resnični igralci. Potem sva napravila zmedo. Mene je pograbilo in sem igral. Pa tudi moj prijatelj se je navdušil. Stopil je v ospredje in je govoril in povčel vse to, kar l. 1927. ni mogel povedati. Zdjaj mi je zmetal vse v lice, vse, kar je mislil. Čudno pa je bilo, da gostov iz l. 1937. ni kar nič privradelo. Razumeli pa so, da se nanaša najina predstava na l. 1937. Tudi dva trapašta yankeja sta bila pri predstavi. In celo pariski apasi so nas okradli. Toda ob koncu predstave smo dobili svoje denarice povrnjene.

Jaz sem igral osvoboditev Otona. Ne zato, ker bi mi bil Oton tak pri srcu. To sem storil zato, da sem se maseval nad temi trapaštimi gosti. In prav takrat ko sem videl Otona iti skozi vrata tega, tako malo uglednega bara, sem pomislil, da se je Oton napotil kakšni boljši, bolj čestni bodočnosti naproti. Tedaj mi je poklical moj prijatelj režiser v »epomija čas od l. 1937. do l. 1942, ki ga je vzel na svoj film.

Jezen sem bil. Najbrž niti ne pojdem gledat tega filma. Ze zaradi tega ne, ker sem izvedel, da so večeraj Otona, pravega Otona — ustrelili. Slučajno sem za to izvedel; povedal mi je to neki moj tovariš, ki je bil prisoten. Ni pa vedel povedati, kdo ga je dal ustreliti — ali Nemci, ali Francozi, ali Angleži. Tako se tudi ni izvedelo, ali je bil Oton Francoz, Švicar ali kakšne druge narodnosti. Tudi ni bilo jasno ali je res vohunil in za koga. Res je bil skrivnostni človek, in vse, kar je delal, je imelo videz skrivnostnega pa naj vam je prikrbel listek za tekmo, ali kar koli. Ker so ga ustrelili, je bil gotovo kriv. Leta 1937. se mu je dobro godilo, zdaj pa ga je doletela usoda. Mogoče, da je nameraval zaslužiti denarja, da bi si ustanovil družino. Biti lastnik bara, kar tja v en dan, to ne bo držalo. Kdo in kaj je bil Oton, pa je ostala tajna. Prišli so ponj in ga odvedli na strelišče. Pok puške je povzročil komaj toliko šuma, kolikor ga je bil skrivnostni lastnik bara navajen v svojem baru v Saint-Jean-de-Luzu leta 1937., kadar je prišel v bar Ward Price od Daily Maila z monoklom na očesu in svetloasi Knikerbocker od International Newsa, ki sta naročila po štiriindvajset steklenic šampanjca in so žrali zamaški proti stropu na čast španskim republikancem. »Gazzetta del Popolo«, Paolo Fabbri.

Kako najbolje uporabiti razne odrezke blaga

Ščasoma se v slehernem domu nabere množica odpadkov razlikih tkanin, batista, platna, kretona ali volnenega blaga, ki so ostali od šivanja oblek. Te odrezke spravimo za čas, ko bo treba mogoče tiista oblačila zakrpati ali podaljšati. Dobro je, če to zalogo krp od časa do časa pregledamo in premislimo, kaj bi se dalo storiti z njimi.

Vse te reči imajo svojo vrednost in treba je dobro preudariti, kako jih uporabimo. Iz dveh kosov kakega pralnega blaga se da napraviti otroška obleka ali srajca za dečka. Iz majhnih kosov batista ali pikeja utegneš narediti ovratnike ali kak drugičen okras za obleke.

Iz velikih kosov belega platna, ki so nam ostali od rjuh, napravimo športne bluze zase in za otroke, ali spodnje moške bluze ali prtiče, ki jih okrasimo z vezinami. Iz ostankov batista v različnih barvah si naredimo bluze, tako da se bodo barve skladale — ali pa okrasni predpasnik za deklice. In tako je še množica raznih domislekov, tako na primer narediš iz stare spalne srajce ponočno obleko za deklico in podobno. (Glej sliko!)

Olje iz grozdovih pečka

Marsikaj smo časih zavrgli, kar zdaj uporabimo za hranivo. Sem spadajo pečke grozdja, ki se da iz njih narediti izvrstno olje. V velikih vinorodnih krajih v južni Franciji, Španiji in Italiji, zlasti še v Kaliforniji, že več desetletij pridobivajo olje iz grozdovih pečk. V ta namen dajo pečke v posebne stroje, kjer se pečke olupijo, nato posušijo, zmlejejo, s toplo vodo ovlažijo, nakar dajo to kašo v vreče in v stiskalnice za olje, ki priteče iz njih zelenkasto-rumeno, izčiščeno, okusno in olivnemu olju slično olje.

Pridobivanje olja iz grozdovih pečk je že jako staro in sredi 18. stoletja so ga v Italiji že poznali, dasi je prvo veliko tozadevno podjetje nastalo šele l. 1800 in sicer v Albibiu. Nato so začeli pridobivati olje na ta način tudi v Nemčiji, kjer je zdaj že splošno znano. Izračunali, da dobimo iz 40.000 stotov grozdja 15.000 stotov posušenih pečk. Iz 100 kg pečk pa pride 10 do 18 kg čistega olja.

Kako spraviti posušeno sadje in zelenjavo

Važno je, da vsakršen sadež, ki ga posušiš, pravilno shraniš in sicer v zračnem, suhem in ne pretopljenem prostoru.

1. Vrečice iz blaga, ki propuščajo zrak, so pripravne za fižol, jabolka, hruške, špinačo, lipovo cvetje, divjo meto itd. na zračnem prostoru.

2. S papirjem obloženi leseni zabojčki so primerni za posušena jabolka, hruške, češnje, marelice in razna zeljša. Najboljše je, da sleherni vrsto daš v celulozne vrečice in položiš v zabojček.

3. Vrečice iz celuloze, škaflice iz kartona so pripravne za suho sadje vseh vrst, za zeljša, paradižnike, gobe. Shraniš jih v škrbini, v zabojčkih, pa nikoli tako, da bi svetloba naravnost padala nanje.

4. Dobro zaprte steklenice ali kozarci so potrebni samo za močno dišče rastline, kot je majaron, rožmarin, timijan itd.

Križanka št. 62

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20				21				22				23				24		
25					26					27				28				
29	30			31	32			33	34			35	36				37	
38		39	40			41	42			43	44		45	46				47
48			49	50			51	52			53	54			55	56		
57					58					59				60				
61							62				63				64			

Vodoravno: 1. poželenje, strast, 4. del noge, 8. kraj v Bosni, 12. nevestina oprema, 16. vrsta maščobe, 20. del njive, 21. bajeslovna oseba, 22. gruča, gruda, 23. pralna potrebščina, 24. kraj na Gorenjskem, 25. pristanišče na Japonskem, 26. Shakespearova oseba, 27. krompirjeva jed, 28. mlaka, 29. reklamna listina, 32. prometno sredstvo, 34. del voza, 36. znameniti župnik homeopat, 38. oseba iz Gotovčeve opere, 40. bližnja sorodnica, 42. evropska reka, 44. spleteni lasje, 46. moško ime, 48. del ust, 50. sivkasta krava, 52. trop živine, 54. vojaški oddelke, 56. staroslovansko bivališče umrlji, 57. matematični izraz, 58. ptica pevka, 59. svetopisemski kraj, 60. neumnost, 61. vrsta davščine, 62. jezero v Abesiniji, 63. izraelska žudežna jed, 64. slovenski književnik iz 19. stoletja.

Navpično: 1. slovenski dnevnik, 2. trda snov, 3. izraelski kralj, 4. okras, 5. sosed Izraelcev, 6. gruča ptic ali čebel, 7. kos blaga, 8. glasbilo, 9. prebivalec iz okoliš, 10. del sodna, 11. staroegiptovski božanstvo, 12. umnostni slog, 13. prebivalec neke celine, 14. podobna, oblika, 15. mohamedanski bog, 16. afriško pristanišče, 17. lahka kovina, 18. kraj na Notranjskem, 19. arabsko moško ime, 30. del amfiteatra, 31. živinska

krma, 33. del morskega gibanja, 35. starogrška boginja, 37. starogrška pokrajina, 39. gora na Koroskem, 41. kvartaški izraz, 43. svetopisemska oseba, 45. najmanjši del snovi, 47. pripadnik izumrlega naroda, 49. stara množina besede oče, 51. turški gospodar, 53. žensko ime, 55. vrsta papirja.

Rešitev križanke št. 61

Vodoravno: 1. šolar, 6. mlaj, 10. blok, 14. klavir, 20. Igor, 21. Oran, 22. atom, 23. oreh, 24. Ida, 25. lev, 25.a smeh, 26. tlak, 27. esej, 28. Obir, 29. ilo, 31. tank, 33. reka, 35. dete, 37. kila, 38. Homer, 40. Alan, 41. Aman, 42. Ararat, 43. Osaka, 46. Laba, 48. roka, 50. Danica, 52. dera, 53. nada, 54. beda, 55. dota, 56. jen, 57. Ala, 58. čaka, 59. tona, 60. ralo, 61. lava.

Navpično: 1. šilih, 2. ogel, 3. lov, 4. Ars, 5. romar, 6. mrena, 7. Lah, 8. Ant, 9. Jalen, 10. Itaka, 11. lok, 12. Ome, 13. kosom, 14. Kreta, 15. lej, 16. Aho, 17. Sibirija, 18. idila, 19. kara, 30. omara, 31. tekač, 32. klada, 33. rabat, 34. anoda, 35. Dakar, 36. Erato, 37. kanal, 30. osel, 43. Tana, 44. oda, 45. Ana, 46. lak, 47. Abo, 48. Ren, 49. Ada, 50. Dol, 51. cev.

samo jaz ne. Dajte, stric, naredite jih še zame. Vi ne veste, kako rad bi jih imel.«

»Pozimi, ko bomo vsi sedeli v hiši, ti jih bom naredil, če si jih že tako želiš. A, glej, če jih pušiš kje, ti drugih ne bom delal.«

Tako je res stric Toneje pozimi, ko je sedel pri peči, rezljal cikle za Zdravko. Iz svinjskega usnja je narezal ozkih pasov in jih prepletel. Ob roboh je izrezljal erčke, da so bile cikle tako lepe, kot jih ni imel nihče pri hiši.

»Pa kaj bodo tebi cikle, Zdravko, ko jih boš pa nekega dne popustil v kakem kotu in se ne boš več zmenil zanje,« je rekla mati.

»Tak pa že nisem. Boste videli, da znam paziti nanje bolj kot vi drugi,« je odgovoril.

»Samo, da ne boš naredil z njimi kakor si z mojimi, ko si mi eno pustil v drvarnici, drugo si pa vrgl v peč,« mu je rekel starijši brat.

»Takrat sem se pa z njimi igral in sem bil še majhen.«

»Zdaj si pa velik, kajne?«

»Stric pravijo, da če bom tako rasel, bom kmalu večji od tebe.«

Zdravkove cikle so bile gotove. Postavil jih je na polico in jih vedno ogledoval. Vsaah jih je nataknil na noge in cokol z njimi po hiši. Stric je zadovoljivo gledal otrokovo veselje. In zvečer, preden je Zdravko legel, je pobožal cikle. Kar ni se mogel ločiti od njih.

Komaj je čakal pomlad, da jih je mogel obuti. Vrti cikel, ki so stali pred hišnimi vrati, so se pridružile še njegove, ker vsakdo, ki je stopil v hišo, jih je moral sezute. In ni nosil s seboj blata in pomazal tal, ki so bila vedno tako lepo poribana. Zdravko jih je rasel in ko je na jesen začel hoditi v šolo, se ni mogel ločiti od cikel. Sicer so jih pa tudi drugi otroci nosili. Bal se je zanje, da se ne bi kdo pošalil in mu jih skril ali pa zamenjal. Vsako leto je postal večji in prišel je čas, ko je bila Zdravkova noža prevelika za male cikle. Mati je hotela, da jih pusti mlajši sestrici, a on tega ni hotel.

Ni hotel in ni mogel Cikle so ga spominjale vseh pohodov porednih šolarjev, ki so gredo iz šole klatili sadje po vrtovih. Če jih je gospodar

Cikle

Stric se je grel pred hišo na jesenskem soncu. Ves dan je sijalo, ker je bilo pročelje na južni strani. Ob popoldnevih je stric Toneje sedel na klopi in gledal v modro nebo. V varstvo so mu dali malega Zdravka, ki je sedel na tleh in se igral. Včasih ga je stric posadil na kolena in mu pripovedoval pravljice. Zdravko ga je verno poslušal. Pred njegovimi očmi so vstajali gradovi in lepe vile so se sprehajale po gozdu, škrtati so vodili malega dečka po razsvetljenih podzemskih jamah.

»Zakaj pa jaz ne srečam nobenega škrtca,« ga včasih sprašuje Zdravko.

»Tebi ni tega treba, ker te ni varujemo. Čez dan si pri meni in pazim nate, zvečer pa te tvoja mama spravi v posteljo,« mu je odgovarjal stric.

Tako sta se pogovarjala. Včasih je Zdravko hotel, da bi mu stric pripovedoval o širnem svetu, kjer je hodil dolga leta. Hotel je vedeti, kakšno je življenje tam za gorami, ali tudi tam sije sonce in ali so hiše ravno takšne kot pri njih doma. In stric mu je na dolgo in široko pripovedoval, kako je drugje, pripovedoval mu je o velikem morju, po katerem se vozijo z ladjami. Tam je sama voda, okrog in okrog ne vidiš drugega kot morje. Marsikaj se je naučil Zdravko iz stricevega pripovedovanja.

»Ali tudi drugje nosijo cikle, kot pri nas?« je vprašal.

»Tudi ponekod, a povsod ne. V vročih deželah hodijo leto in dan bosi, ker je tako vroče in ne poznajo zime in mraza. Tam na severu pa so vedno obuti v kožušvinaste škornje, ker je večni mraz, in sneg nikoli ne skopni,« mu je odgovoril.

»Stric, veste kaj...«

»Kaj pa, Zdravko, kar povej, kaj bi rad?«

»Tudi jaz bi rad imel cikle. Veste, take lepe izrezljane, kot jih nosijo Knezov stric. Ali mi jih boste naredili?« je prosil.

»A, tako, cikle bi rad? Pa saj še bos težko hoditi in v mehkih čevljih, cikle so pa pretežke za tvoje male noge.«

»O, ne bom jih izgubil! Vsi naši jih imajo,

MALI OGLASI

V malih oglasih velja pri iskanju službe vsaka beseda L 0,30, pri ženitovanjskih oglasih je beseda po L 1, pri vseh ostalih malih oglasih pa je beseda po L 0,60. Davek se računa posebej. Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu.

Službe

Istejo:

Gospodična

z znanjem slovenščine, italijansko, francoščino in nekaj nemščine išče zaposlitve. Gre tudi v trgovino ali k otrokom. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Zanosijska« št. 6452. (a)

Mlajša kuharica

išče službo. Ponudbe na »Slov.« pod »Zmožna samostojnega gospodinjstva« št. 6507. (a)

Službe

Dobe:

Mizarskega pomočnika sprejme, najraje starejšega, Zupan, Rožna ulica št. 36. (b)

Krojaškega pomočnika za velike komade, tudi damsko, sprejme takoj. Gogala, Dev. Mar. v Polju št. 91. (b)

Slasčičarskega pomočnika sprejme. Bleiweisova c. št. 35a. (b)

Prodajo

pasarskega pomočnika po možnosti starejšega, sprejem. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »št. 18« 6490. (b)

Služkinjo

za vsa hišna dela, ki pa zna tudi moliti kravo, ki se začasno nahaja pri hiši, iščem za takoj. Vprašati Hradskega cesta 52. (b)

Dekle

v pomoč gospodinjici — sprejem. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6514. (b)

Kuharico

popolnoma samostojno, ki z veseljem opravlja tudi druga hišna dela, sprejem. k mali trgov. družini. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Dobra plača« št. 6521. (b)

Kupimo

Stalno kupujemo

proti takojšnjemu izplačilu otroške vozičke, postelje, gasperke, pečice, štedilnike, električne likalnike in druga uporabne predmete. Trgovina »OGLED«, Mestni trg št. 3, vhod skozi vežo. (k)

Smrekovo čreslo

lepo, zdravo, suho in jetice — kupi vso količino smernja J. Lavrič, št. Vid pri Strici — Ljubljana. (a)

Kupimo snažne sobne

in kuhinjske opreme, kakor tudi posamezne komade pohištva ter druge uporabne predmete. Trgovina »OGLED«, Mestni trg št. 3, vhod skozi vežo. (k)

Pisalni stroj, gramofon

in plošč, dobro ohranjene ali pa v neuporabnem stanju, kupuje plača najvišje dnevne cene. »EVEREST«, Prešernova ulica 14. (k)

Za centralno kurjavo

kompletno napravo, kupim. Milan Jager, Sv. Petra cesta 17, Ljubljana. (k)

Kavče, otomane,

travnate in zimnate modroce ter drugo snažno pohištvo, stalno kupuje Trgovina »OGLED«, Mestni trg št. 3, vhod skozi vežo. (k)

Tehtnico »BERKELJ«

kupim, ZAJC FRANC, mesar, Potočnikova 8. (k)

Zaboje vseh velikosti

kupimo, San Pellegrino, Kolodvorska ulica št. 8. (k)

Stoječo blagajno

kupimo. »EVEREST«, Prešernova ulica št. 44. (k)

Pravo perzijsko preprogo

kupim samo od privatnika. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Brez posredovanja« št. 6480. (k)

Ekscenterica

Kupim 5- do 30 tonsko ekscenterico. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Ekscenterica« št. 6520. (k)

Stroji

Preselitev!

Cenji, odjemalcem sporocam, da sem preselil trgovino in zalogo strojev iz Franciskanske v GALETOVO ul. št. 4. Tramvajska postaja »Stara šola« v šiški. DOVŽAN IVAN, trgovina strojev. (k)

Stanovanja

Oddajo:

Trisobno stanovanje s pritlikinami oddam takoj blizu remize. Naslov v upr. »Slov.« št. 6510. (b)

Ženitbe

30 letni uradnik

z eksistenco želi znanja v svrhu ženitve z gospodino čiste preteklosti ali vдов brez otrok. Cenji. ponudbe upravi »Slov.« pod »Sreča in dom« št. 6513. (b)

Prodajo

Divji zajec!

Sadjarji škode na sadnem drevju vsa obvaruje inženir Prezijske LEPUSIN-mazilo. — Ljubljana, Wolfova ul. 9. (b)

Glicerini Sintet

prvovrstni nadomestek pravega glicerina, uporaben v razne namene tudi za negovanje gumijevih polgov, kakor tudi za avtohladilnike, stalno na zalogi: »Petronafta« v Ljubljani, Bleiweisova c. 35a. (b)

Velik reflektor

za fotografije, prodam. — Trdka A. Gorec, poleg nebotičnika. (b)

Krmilno peso

rumeno korenje, repo za ribanje prodaja Gospodarska zveza v svojem skladišču v Malstrovu ul. št. 10. Od ponedeljka dalje, t. j. od 23. t. m. pa prodaja rumeno korenje in repo za ribanje tudi na mesarskih stojnicah na Pogarjevem trgu pri Ovirku. (b)

Peč za kopalnico

skoraj novo — prodam. Informacije v trgovini RADIOVAL, Dalmatinova ulica 13. (b)

Električni pralni stroj

primeren za pensije, restavracije ali brivnice, prodam. — Trdka A. Gorec, poleg nebotičnika. (b)

Prodajo

več prvovrstnih gramofonov ter večjo izbiro dobro ohranjenih plošč po ugodni ceni. — Trgovina »OGLED«, Mestni trg št. 3, vhod skozi vežo. (k)

Dekliški zimski plašč

in damske čevlje prodam. Plašč temno moder za 14 do 16 letno deklico in črne čevlje št. 38. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6453. (b)

Nekaj posteljnega perila

sifona, moško suknjo ter župno uro, prodam. — Strossmayerjeva ul. 4-I, desno, nasproti poljske gimnazije. (b)

Štedilnik

za vzidati, novo železje, 2 in pol plošč, 21 col. prodam. — Rožna dolina, Cesta V št. 4. (b)

Stroji za obdelavo lesa

in to: univerzalni, trčne žage, reskalni in vsi drugi stroji, dobavljivi po zmerni ceni v visoki kvaliteti pri »ELHOMA«, J. SLEJKO, stroji za obdelavo lesa, Ljubljana, Sv. Petra cesta 3-5. (b)

Usnjen moški plašč

prodam za 2400 lir. Na ogled pri ŠEFIC, krojač, Sv. Petra nasip št. 29. (b)

Gromofon - kovčeg

izredno velik, krasne izdelave, močan, čist glas, nov, s ploščami, poceni prodam. Ogled: Prisojna ulica št. 5. (b)

Žimo za modroce

vseh kvalitet kupite vedno najceneje direktno pri

MILAN JAGER

mehanična predilnica žime

Kupujem vsako količino prediva po najvišji dnevni ceni. Trgovina: Sv. Petra c. 17. Predilnica: FUZINE. (b)

2000 kg pese

naprodaj. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6479. (b)

Biljard

dobro ohranjen, prodam zaradi pomanjkanja prostora. Dam ga tudi na procente ali zamenjam za kako drugo vrednost. (b)

3 pare snežk

dobro ohranjenih, prodam. Starost 7 do 10 let. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6475. (b)

Damski perzijski plašč

zelo dobro ohranjen, naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6497. (b)

Uro in verižico

za narodno nošo, prodam. Cena 5000 lir. Naslov v upravi »Slov.« št. 6502. (b)

Krmilno peso

prodam. — Vic, Trzaska cesta 161. (b)

Pisalni stroj

prenosljiv, s kovčegom, prav dobro ohranjen — prodam za 850 lir. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6511. (b)

Otroški plašček

dobro ohranjen, in snežke za 6-8 let, prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6512. (b)

Otroško posteljico

z modrocem in stajico — prodam. Breclj, Tabor 6. (b)

Vajenci

Vajenko

sprejem. Modistka Sinkovec, Pražakova 8-I. (b)

Mizarskega vajenca

sprejem. Zupan, Rožna ulica št. 35. (b)

Živali

Konja

srednje velikega, kupim. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6376. (b)

Prodaj kravo

Lončarska steza 10, poleg »Ljudskega doma«. (b)

Sobe

Istejo:

Gospodična, mirna

točna plačnica išče majhno sobico ali kabinet v bližini »Preveda« za 1. december. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Točna plačnica« št. 6441. (b)

Glasba

Klavirsko harmoniko

elegantno, 120 basov, 1 register, znamke »Frattelli Soprani«, skoraj popolnoma nova, ugodno prodam. Homan, Sv. Petra cesta 81. (b)

V najem

Njivo v najem

vzajem v južnem delu Ljubljane. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 6518. (b)

Trgovino

modno, galanterijsko, manufakturno ali mešanega blaga, lahko manjšo, kupim ali vzajem v najem. Cenji. ponudbe pod »Govtovina in tajnost najstrožje zadržana« 6517 upravi »Slov.« (b)

Knjige

Knjige!

Vse vrste antikvarnih knjig, revij in časopisov. Kakor tudi separatnih oddelkov kupuje knjige na Janes Dolzan, Ljubljana, Stritarjeva 6 Tel. 4-74. (b)

Sauerjevo

italijansko-nemško slovnico, zadnjo izdajo, dobro ohranjeno, kupim Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6294. (b)

Posesiva

Parcelo ali hišo

kupim s hipoteko. — Ponudbe staviti upr. »Slov.« pod »300.000« št. 6519. (b)

Avto-motor

Šoferska šola

I. GABERSČEK bivši komisar za šoferske izpite

Kolodvorska ulica 43 Izpit se lahko polaga že z 18. letom. (b)

Pouk

Italijanka

zmožna nemškega in slovenskega jezika, nudi po hitri metodi konverzacijo in gramatiko. Rimska cesta št. 10-I, desno. (b)

Inštruktorja

za tretješolca klas, gimnazije iščem. — Vprašati Hradskega cesta 52. (b)

Perfektne korespondence

v slovenskem, italijanskem, nemškem in francoskem jeziku ter stroje-pisje. Trgovska izobražba. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Točno in vestno« št. 6516. (b)

Ubižuje

Tvrška SLAMIČ

je zvedela, da neka oseba nosi po hišah strankam razne konzerve in pastete, češ da so bile naročene pri »Slamiču«. Tvrška »Slamič« prodaja svoje izdelke izključno samo v svojih prodajnicah ter ne pošilja nikogar na dom! (b)

Filatelija

Filatelisti pozor!

Potiskajte in avertirajte bosta. Da najugodnejše vneveste ali kupite znamke vseh držav kakor tudi »JOL« albume in vse filatelistične potrebščine v Knjižarni Janes Dolzan, Ljubljana, Stritarjeva 6 Tel. 44-24. (b)

Zbirke znamk

kupim: Stara in Nemška Avstrija, biv. Jugoslavija, balkanske države, Češko-slovaška, Ogrska, Rusija, žigosane ali nežigosane! Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Filatelisti« št. 6377. (b)

Filatelisti!

Ugoden nakup raznih filatelističnih novosti: znamk, filatelistične literature, katalogov, »JOL« albumov itd., dobite pri filateliji »Mladinske založbe«, Ljubljana, Stari trg št. 30. (b)

Pohištvo

Modroce

patentne posteljne mreže, otomane, moderne kauče in fotelje nudi solidno in po nizki ceni! (b)

Rudolf Radovan

tapetnik Ljubljana, Mestni trg 13. (b)

Spalnico

v imitaciji orohove korenine, 2 krat lakirano in več kuhinjskih oprav, proda KRZE, mizarstvo, Vrhnika. — Ogleda se v skladišču, Bleiweisova c. št. 47, Bežigrad. (b)

Šivalni stroji

Najboljše šivalne stroje dobite pri znani trvdki IVAN JAJ in SIN, Via Bleiweisova 26. (b)

Šivalni stroj

dobro ohranjen, prodam. Ogled vsak dan od 1-2. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6457. (b)

Šivalni stroj »SINGER«

skoraj nov, pogrešljiv — prodam. Hišnik, Puccini-jeva ulica št. 15. (b)

Kariero

2951

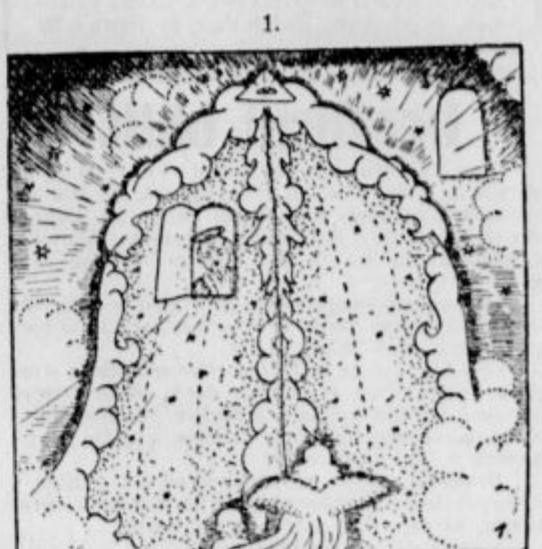
DRVA

IV. SCHUMI

in Franciskanska 10. (b)

FANTEK V NEBESIH

TEKST IN SLIKANICE: DAGMAR KACER

TEK... TAK... TOK!... JE POTRKALO NA NEBESKA VRATCA IN ODPRLA SE JE MAJHNO OKENCE. SLEPECA SVETLOBA JE HUSKnilA SKOZENJ, DA JE KAR VID JEMALO.

SIVOLASA GLAVA SVETEGA PETRA SE JE SKLONILA IZ OKENCA: »KDO TRKA? KDO SI, KI HOČES STOPITI V NEBESA?«

Nogometno slovo na stadionu

Danes ob 15 finalna tekma med Marsom in Dopolavorom. Zanimiva srečanja v državnem prvenstvu

Jesen, ki je letos oživila ljubljanski nogomet, je bila nenavadno radodarna z lepim vremenom. Pet nedelj po vrsti smo gledali nogometne tekme, danes bo česta. Prvi turnir se je končal srečno z zmago Ljubljane, v drugem pa, ki ga prireja Dopolavoro tobačne tovarne, je sodelovalo samo pet članov »Ljubljane«. Prišli so na pomoč vneti igralci Marsa, poznala pa se jim je utrujenost prve tekme z Zabjekom. Dopolavoro je zaigral tako dobro, da je potisnil kombinirano enajstorico na drugo mesto. Tako bosta prišla danes v finale Mars in Dopolavoro.

Mars je bilo v letošnji nogometni sezoni eno najsolidnejših moštev. Njegov vratar se je razvijal od nedelje do nedelje vedno boljše, moštvo samo pa je nastopalo povezano in z zdravim srcem za čast klubskih barv. Tudi Dopolavoro je zapustil dober vtis. Tehnično se zaočeta za enajstorico Marsa, je pa borben in ne kloni do zadnjega. Katero moštvo je močnejše in katero si bo priborilo pokalno trofejo, bomo videli danes popoldne ob treh na stadionu. To bo zadnja letošnja tekma, a katero se bomo poslovili od kratke sezone na zelenem polju. Gleda igre za tolažilno nagrado, za katero naj bi se kosali obe premagani moštvi — Zabjek in Ljubljana, še nismo obveščeni, ali bo kaj iz tega ali ne. Je tudi težko, zakaj poraženo je bilo kombinirano moštvo, v katerem so bili tudi nekateri igralci istega Marsa, ki bo nastopil danes v finalu. Po našem mišljenju bo prepustil pridelatelj tolažilno nagrado Zabjaku in bi v tem slučaju gledali samo eno tekmo, kar je dovolj za hladno vreme, ki se nam obeta.

Današnja nogometna nedelja bo sploh živahna. Doma bomo gledali poslovilno tekmo, v državnem nogometnem prvenstvu je na vrsti 8. kolo in bo zaradi zanimivega srečanja med moštvi zgornje in spodnje polovice razpredelnice prav posebno živahno.

Veliko tekmo bodo gledali Benečani, kjer bo gostovala sosednja Triestina. Cisto nejasno je, kdo bo tekmo dobil, zakaj obe moštvi vozita letos precej slabše kot lani in se držita za enkrat še bolj v ozadju. Torino bo imel v gosteh Milano. Če se bo hotel približati Livornu, ki stoji mladeniško čil na vrhu razpredelnice, bo moral odpreti vse registre in v najlepši luči pokazati kaj zna. Rimljani bodo gledali svoj derby; obe rimski moštvi Roma in Lazio bosta igrali za prestiž, kar bo privabilo precej tisočev več gledalcev kakor običajno in bodo nemara tudi gleda obiska tokrat na najboljšem. Podobna in nič manj priljubljena bo tudi igra v Milanu med vodečim Livornom in med Ambrosiano. Bariju, najmlajšemu sodelniku razreda najboljših, se je pred tednom posrečilo, da je odtrgal Livorno prvo točko. To bo dalo poguma Milančanom, ki bodo pobitli v stadion in bodrili Ambrosiano, nekdanj tako slavno moštvo.

Razno

Vloge in prošnje v italijansko sestavlja, prepiše in razmnožuje, izvršuje vse informacije ter razne osebne usluge »Servis biro«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. (b)

V italijanščino

in nemščino prevaja vloge, prošnje, listine za prireženje sodni tolmач Pint

GOSPODJE POZOR! Klobučarna »PAJK« strokovno očisti, preoblikuje in prebarva vse vrste klobukov po nizkih cenah. Lastna delavnica. Se priporoča Rudolfa Pajka, Sv. Petra c. 38

Dražbeni oklic!

Dne 25. novembra 1942 ob deveti uri bo pri okrajnem sodišču v Logatecu, soba 3, dražba nepremičnin vpisanih v zemljiški knjigi za Bieko vas pod vlož. št. 572, in sicer mizarska delavnica s sušilnico za les in dvorišče za izklicno ceno 48.666/67 Lir.

Po končani nepremičninski dražbi se vrši istotam prostovoljna javna dražba 5 mizarskih strojev za izklicno ceno 25.000.— Lir.

Obe kupnini je položiti v roke sodišča in sicer glede nepremičnin v osmih dneh, glede strojev pa takoj po domiku na dan dražbe. Stroji so dobri in se lahko ogledajo pri hranitelju g. De Gleria Antonu v Dol. Logatecu 59.

Dražbeni pogoji so na vpogled pri sodišču v Logatecu in pri podpisnem kot konkurznem upravitelju, ki daje tudi potrebna pojasnila.

Logatec, 12. 11. 1942

Dr. Kraševac Ciril, odvetnik
Logatec

Ali
ste že
naročili
na
Slovenca
?

Vsak
naročnik
zavarovan

Oglašujte v edino
uspešnem dnevni-
ku »Slovenca«!

C.E.I.S.A.

Compagnia
Esportazione Importazione Sementi Agricole
Družba za izvoz in uvoz poljedelskih semen

Organismo economico della Confederazione Fascista dei Commercianti per il commercio col-
l'estero delle sementi e bulbi da destinarsi alla semina agricola. Vi fanno parte come socie tutte le Ditte Italiane operanti nel ramo all'importazione ed all'esportazione. Per informazioni scrivere:

Gospodarski organ Fašistične korporacije trgovcev za trgovino z inozemstvom s semeni in gomolji, namenjenimi za setev v poljedelstvu. Člani so vse italijanske firme, ki se bavijo z uvozom in izvozom. Po pojasnila pišite na:

C.E.I.S.A. - Via Altabella II - BOLOGNA

Umrli nam je naša ljuba mama

Marija Planina roj. Čarman

v starosti 71 let, lepo pripravljena na smrt. Pokopana je bila na praznik Vseh svetnikov v Adlešičih v Beli krajini. Vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in rojakom iz Škofje Loke jo priporočamo v molitev in blag spomin. Sv. maša zadušnica bo opravljena v torek, 24. t. m. ob 7. uri v frančiškanski cerkvi v Ljubljani.

Adlešiči - Ljubljana, dne 21. novembra 1942.

Zalujoča sinova LOVRO in FRANCE s družinama.

Tajnika

osebne, večje upravne poslovi in ita-
lijanščine, po možnosti s prakso v upravni službi se sprejme. — Ponudbe je poslati na oglasni oddenek »Slovenca« pod oznako »Perfekten«. 6483

LOKAL

iščem v centru mesta začetkom
decembra. Ponudbe poslati v upravo
»Slovenca« pod šifro »Lokal« 6299.

Zahvala

Ob izgubi moje dobre žene, skrbne mame, sestre, tete in svakinje, gospe

Konjar Frančiške roj. Rekar

izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem, ki so sočustvovali z nami, in vsem, ki so na kakršen koli način počastili spomin umrle. Iskrena hvala darovalcem vencev in cvetja, kakor tudi pevcem in učiteljstvu s šolsko mladino. - Sv. maša zadušnica bo v torek, dne 24. novembra, ob 7 zjutraj v župni cerkvi sv. Frančiška v Šiški.

Ljubljana, 22. novembra 1942.

Zalujoči ostali.

Umrli nam je naša predraga mama, stara mama, tašča, sestra in teča, gospa

Kolar Terezija roj. Gorec

v petek, dne 20. novembra 1942, večkrat previdna s tolažili svete vere.

Blagopokojna leži na svojem domu v Hrenovi ulici 3. Pogreb bo v nedeljo, 22. novembra, ob treh popoldne iz kapelice sv. Andreja na Zalah k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 20. novembra 1942.

Dr. Marija Kačar - Kolar, hčerka; dr. Ivan Kačar, zet;
Marija in Janezek, vnuka — ter ostalo sorodstvo.

A. Fogazzaro:

44

Palača ob jezeru

Grof pa jo je medtem gledal s prevelikim za-
čudenjem, da bi to moglo biti popolnoma is-
kreno.

»Teda pa priznam, da ne razumem ničesar
več,« je dejal. »Če ste prepričani, da je tako kot
sami trdite, čemu se potem bojite, če vaš sin
dvori moji nečakinji?«

»Poslušajte, imam morda vse napake, a sem
odkritosrčna. Boste nevoljni, če govorim odkrito.
Bog ne da, da bi moj sin zvedel, da vam govo-
rim o teh stvareh. Hočete torej, da vam povem
vse? Ta zadeva me tako tišči v grlu, da je ne
morem spraviti na dan. Zame je to veliko poni-
žanje in nad vse neprejetna naloga. A dolžnost
je nad vse.«

Grofica je položila pahljačo na mizo, spravi-
la robc v žep, si zopet zavezala čepico ter za-
čela govoriti s počasnim in resnim glasom:

»Tako torej, Rodbina Salvador ni več to, kar
je bila nekoč. Ubogi Alviž je imel nesrečo pri
svojih poslih. Nikakor se nočem hvaliti, a če ne
bi bilo mojega prispevka, bi rodovina šla gotovo
rakom žvižgat. Moje imetje je bilo veliko. Škoda,
da je tako kmalu umrl, moj ubogi Alviž! Morda
bi bili šli na boben, a bili bi vsaj živeli srečno
skupaj. Ne morete si misliti, koliko skrbi in dela
sem imela! Posvetila so bila v rokah tatov in sle-
parjev. Kljub ogromnim njiavam, sem morala za
družino kupovati riž moj Bog, kako težak je bil
tedaj moj položaj! Z velikim trudom se mi je le
posrečilo, da sem naravnala čoln, ki se je že po-
tapljal. Zdaj pa odvisi od mojega sina, da se ne

vrnemo zopet v prejšnji položaj. Odvisno je od
Nepove izbire. Zdaj pa mi povejte, Cezar! S čim
bi živel uboga vaša nečakinja, če bi se je ne
bilo usmilili vi? Povejte mi, s čim bi živel?«

»Preživljala bi se s svojim.«

»S svojim?«

Grofica Foska ga je debelo pogledala.

»Brez dvoma. Ko sem uredil svakovo zapu-
ščino, je Marina ostalo osemdeset tisoč lir.«

»Prav. Odkrito govornje je to komaj za kruh
in vodo.«

»Nikakor nisem tako velik gospod, da bi mo-
gel to trditi. Ta vsota je precej velika. Meni bi
popolnoma zadoščala.«

»Naj bo, kruh, voda in jabolka. Radovedna
sem, če bi vam res zadoščala. Če pa imate poleg
tega mlado, lepo in ognjevitno ženko in stanujete
z njo v Milanu ali Turinu, če imate poleg tega
še vražje dolgo ime, če morate ženo oblačiti,
hraniti, jo zabavati in če poleg tega hočete imeti
tudi otroke, ne vem koliko časa boste shajali z
vašimi osemdeset tisoč. Govorim vam popolno-
ma odkritosrčno, ker vas smatram kot člana dru-
žine. V prvem hipu sem hotela sina kar odvesti.
A kaj bi si mislili o meni? Sklenila sem torej,
da bom govorila s vami kakor z bratom.«

»Zahvaljujem se vam za zaupanje.« Ji je
dejal grof. »Počastili ste me s tem bolj, kot si
morete misliti. Svetujem vam torej, da nemudo-
ma odpotujete.«

Grofica je molčala, kakor da bi jo bil zadel
v sree.

V tej mučni tišini je bilo slišati dve muhi,
ki sta se stepli v posodi za sladkor.

»Seveda,« je odvrnila. Zdelo se je, da je po
tolikem klepetanju ostala brez sape.

»Sicer pa je mogoče, da ne boste odpotovali.
Odvisno je pač od moje nečakinje.«

»Brez dvoma. Nasvet, ki sem ga vam dal,
mi je narekovala vest, ker sem mnenja, da vaš
sin in moja nečakinja nista primerna drug za
druga. Vidim pa, da vi niste tega mnenja in
tudi vaš sin ne. Morda je tudi moja nečakinja
drugačnega mnenja, ne odrekam ji pravice, da
bi imela lastno mnenje. Čisto razumljivo je, da
po vsem tem ne morem uveljaviti svojega.«

»Pojdite se solit, Cezar. Po vsem tem, kar
sem vam povedala...«

Grof se je dvignil in jo prekinil:

»Hočete priti v knjižnico? Imam navado, da
o poslovnih stvareh razpravljam vedno le tam.«

Grofica je hotela ugovarjati, a grof je odprl
vrata in ji namignil, naj gre naprej. Spravil je
v žep tobačnico, ki jo je prej prinesla Katj in
šel za grofico. Ko se je grofica udobno vsedla v
naslonjač, je grof začel hoditi gor in dol po dvo-
rani, molče s sklonjeno glavo in z rokami v
žepu, kakor je vedno imel navado. Grofica ga je
gledala vsa presenečena, ne da bi odprla usta.

Ko je grof pet ali šestkrat prekoračil sobo, je
obstal pred grofico, jo pogledal in dejal:

»Kako se vam zdi tri sto dvajset tisoč fran-
kov?«

Grofic je obraz posinel. Zajecjala je nekaj
nerazumljivih besed.

»Tri sto dvajset tisoč mojih in osemdeset ti-
soč njenih da štiri sto tisoč. Kako se vam zdi
ta vsota?«

»Za božjo voljo, Cezar! Kaj hočete s tem?«

Ne razumem vas.«

»Prav dobro me razumete,« jo je zavrnil
grof. »Je to skrivnost, za katero ste imeli do-

volj vere in upanja, še preden ste govorili z me-
no. Zahvaljujem se vam za to. Počastili ste me
s tem, ko ste domnevali, da bom dovolj veliko-
dušno poskrbel za svojo nečakinjo, čeprav nisem
za to obvezen in čeprav nosi ona drugo ime.
Ali morda ni tako?«

Grofica si je odvezala čepico in izbruhnila:

»Gospod, veste, kaj si dovoljujem vam reči?«
Da se tako ravna z barabami, ne pa z damo.
Čudim se, da se v svoji rosnosti in rožnatosti
še niste naučili dostojnega občevanja z ljudmi.

Čudim se, da si domišljate, da lahko govorite in
počenjate vse, kar se vam zljubi. Plemeniti ste
sicer po rodu, ne pa po srcu in vedenju. Vedite,
da če bi šlo zame, bi vam rekla: Le ob-
držite svoje groše. Mislite, da bi ostala le eno
uro v tej hiši, kjer se ravna tako nesposlljivo z
menoj? Zahvalite Boga, da ne gre zame, kajti
ne potrebujem ne sina ne vas; imam svojega
imetja več kot preveč. Kako sem bila nespametna,
da sem vam zaupala kakor bratu! Zahvalite
Boga, da sem stara in bom znala biti previdna
napram sinu. Če bi vedel, da ga sumničite, da
išče lasten dobiček, bi znal žrtvovati svoje srce,
svojo srečo in vse skupaj.«

Vnema, s katero je grofica govorila, je bila
polnoma iskrena. Ko je bratranca dovedla do te-
ga, kar je želela, ni hotela, da bi ji to povedal
v obraz. Bila pa je tudi precej razočarana, ker je
domnevala, da ji bo grof dejal: Marina je moja
dedinja.

Grof je mirno pošušal sestrino pridigo in
ji na koncu dejal:

»Vino, ki ga razlivate, pusti madež, besede
pa ne.«